

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1923:48
JORDBRUKSDEPARTEMENTET

ANVISNINGAR

RÖRANDE

VISSA ÅTGÄRDER FÖR MÖJLIGGÖRANDE AV
ÖKAD SPANNMÅLSBELÅNING FRÅN
JORDBRUKARNAS SIDA

UTARBETADE INOM
KUNGL. JORDBRUKSDEPARTEMENTET

STOCKHOLM

1923

Statens offentliga utredningar 1923

Kronologisk förteckning

1. Betänkande med förslag angående magistraternas befriande i visst avseende från ansvar för kronouppbörderna m. m. Norstedt. 57 s. **Fl.**
2. Förslag till lag om lösdryvares behandling m. fl. författningar. Del 5 av fattigvårdslagstiftningskommitténs betänkanden. Palmquist. xj, 423 s. **S.**
3. Spannmålsmarknads-sakkunnigas betänkande. Norstedt. 41 s. **Jo.**
4. Betänkande med förslag till lag om församlingsstyrelse samt till bestämmelser om folkskoleärendenas överflyttning från den kyrkliga till den borgerliga kommunen m. m. Palmquist. vj, 304 s. **E.**
5. Skolkommitténs betänkande. 5. Organisatoriska och ekonomiska utredningar. Norstedt. 236 s. **E.**
6. Utredning angående vissa spörsmål rörande städernas domstolsväsen. Av N. Harlitz. Norstedt. 164 s. **Ju.**
7. Statens ställning till järnvägarna i olika främmande länder. Av A. Lilienberg. Tullberg. 411 s. **K.**
8. Folkomröstningskommitténs utredningar angående referendum i främmande länder. 4. Folkomröstningsinstitutet i Nordamerikas förenta stater. Av H. Tingsten. Tullberg. iv, 399 s. **Ju.**
9. Förslag till strafflag, allmänna delen, samt förslag till lag angående villkorlig frigivning jämte motiv. Marcus. xij, 594 s. **Ju.**
10. Folkomröstningskommitténs utredningar angående referendum i främmande länder. 3. Folkomröstningsinstitutet i den schweiziska demokratin, dess förutsättningar, former och funktioner. Av A. Brusewitz. Tullberg. 381 s. **Ju.**
11. Utredning rörande ombyggnad av Strömsholms kanal samt utsträckning av kanalen från Smedjebacken till Ludvika. Meddelande från Kungl. Kanal-kommissionen. Nr 5. Hægström. 133 s. 2 kart. **K.**
12. Betänkande och förslag angående det eklestastiska arrendeväsendet. Beckman. xij, 239 s. **E.**
13. Vägkommissionens betänkanden. 4. Förslag till lag om enskilda vägar m. m. Marcus. 147 s. **K.**
14. Betänkande med förslag till avtal rörande Stockholms bangårdsfråga. Beckman. 46 s. 10 kart. **K.**
- 15-17. Försvarsrevisionens betänkande. 3. Betänkande och förslag rörande revision av Sveriges försvarsväsende. Del 1. Inledande avdelning, landförsvaret. vj, 661 s. Del 2. Sjöförsvaret, sammanfattning av revisionens förslag, särskilda yttranden. (2), 741 s. Del 3. Bilagor. (2), 90, 33, 28, 19, 53, 55, 4, 30, 2, 48, 30, 36, 6 s. Beckman. **Fö.**
18. Kommunalförfattningssakkunnigas betänkande 4 med förslag till lag om landsting m. m. Beckman. 235 s. **S.**
19. Betänkande angående deelsiv folkomröstning, avgivet av folkomröstningskommittén. Tullberg. 40 s. **Ju.**
20. Folkomröstningskommitténs utredningar angående referendum i främmande länder. 5. Folkomröstningsinstitutet utanför Schweiz och Förenta staterna. Tullberg. 71 s. **Ju.**
21. Betänkande angående ordnandet av Stockholms förortsbanefråga. Blom. 126 s. 11 kart. **K.**
22. Betänkande och förslag i fråga om kvinnors tillträde till statstjänster. 3. Kvinnans behörighet att innehava prästerlig och annan kyrklig tjänst. Marcus. 51 s. **Ju.**
23. Betänkande med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 25 maj 1894 angående jordfästning m. m. Norstedt. 56 s. **Ju.**
24. Kungl. Elektrifieringskommitténs meddelanden. 6. Utredning angående lämpliga distributionssystem för landsbygdselektrifiering. Beckman. viij, 192 s. **Jo.**
25. Inventering av odlingsjord längs Inlandsbanan från Ströms södra sockengräns till Storuman. Tullberg. 30 s. 2 kart. **Jo.**
26. 1921 års pensionskommitténs betänkande. 2. Betänkande angående avveckling av den storbhus efter präst till försäkrade förmånen av tjänst- och nådar samt beredande i sammanhang därmed av förbättrad pensionering från prästerskapets änke- och pupillkassa. Tullberg. 100 s. **E.**
27. Underdånigt betänkande med förslag till löne reglering för befattningshavare i domsagorna m. m. Beckman. 85 s. **Ju.**
28. Underdånigt betänkande med förslag till förordning angående tillverkning av brännvin m. m. Blom. 67 s. **Fl.**
- 29-30. Den industriella demokratis problem. 1. Betänkande jämte förslag till lag om driftsnämnder. 240 s. 2. Den industriella demokratin i utlandet. 267 s. Tullberg. **S.**
31. Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 18. Den svenska mekaniska verkstadsindustriens utveckling intill krigsutbrottet. Av E. Linder. Tullberg. iv, 435 s. **Fl.**
32. Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 19. Sveriges bryggeriindustri. Av A. Lilienberg. Tullberg. iv, 40 s. **Fl.**
33. Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 20. Garverindustriens produktionsförhållanden. Av W. Smith. Marcus. iv, 175 s. **Fl.**
34. Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 21. Kvalitetsfrågan hos det svenska vetet. Av H. Nilsson-Ehle. Marcus. 16 s. **Fl.**
35. Samorganisation av riksdagsbiblioteket och den centrala statsförvaltningen i bok- och biblioteksväsende. Av V. Gödel. Marcus. 54 s. **Fl.**
36. Betänkande och förslag rörande förvaring av förminkat tillräckliga förbrytare jämte förslag rörande internering av farliga återfallsförbrytare. Land, Berling. 116 s. **Ju.**
37. Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 22. Översiktstabeller angående den svenska industriens utveckling 1891-1920 jämte anmärkningar. Marcus. iv, 147 s. **Fl.**
38. Efterskrift till Om röstsammanräkning vid kommunala val enligt lagarna den 9 juni 1922. Av E. v. Heidenstam. Beckman. (s. 53-61). **S.**
39. Om röstsammanräkning vid kommunala val enligt lagarna den 9 juni 1922. Av E. von Heidenstam. Andra upplagan. Med efterskrift. Beckman. (4), 61 s. **S.**
40. Jordkommissionens betänkande. 6. Om sociala arrendebestämmelser, avlösnings av arrendejordbruk, förekommande av vanhävd, upphävande av fideikommiss i fast egendom, anskaffande av tomtmark till bostäder m. m. Marcus. 505 s. **Ju.**
41. Skolkommitténs betänkande. 6. Om rätt för elever, utexaminerade från statens högre lärarinneseminarium, att vinna inträde vid universitet och där avlägga examen samt om folkskollärares fortbildning i vetenskapligt avseende. Norstedt. 63 s. **E.**
42. Lagerhus- och kylhuskommitténs betänkande. 2. Lagerhusväsendet i Sverige och därmed sammanhängande förhållanden. Norstedt. viij, 300 s. **Jo.**
43. Förslag till tullstadga jämte motivering. Norstedt. (2), 134 s. **Fl.**
44. Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 23. De svenska järn- och metallmanufakturindustriernas utveckling med särskild hänsyn till förhållandena vid tiden närmast före världskrigets utbrott. Av G. Delling. Tullberg. iv, 196 s. **Fl.**
45. Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 24. Undersökning angående jordegendomsvärdens utveckling i Sverige och vissa främmande länder. Av K. Amark. Marcus. iv, 93 s. **Fl.**
46. Sammandrag av yttranden över stadsplanlagkommitténs betänkande med förslag till stadsplanlag och författningar som därmed hava samband samt bostadskommitténs betänkande med förslag till byggnadsstadga. Palmquist. 367 s. **Ju.**
47. Kommunikationsverkens lönekommitté. 5. Betänkande angående beredande av semester åt viss icke-ordinarie personal i statens tjänst. Fahorantz. 52 s. **K.**
48. Anvisningar rörande vissa åtgärder för möjliggörande av ökad spannmålsbelåning från jordbrukarnas sida. Norstedt. 43 s. **Jo.**

Anm. Om särskild tryckort ej angives, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. **E.** = eklestastikdepartementet, **Jo.** = jordbruksdepartementet. Enligt kungörelsen den 3 febr. 1922 ang. statens offentliga utredningars yttre anordning (nr 98) utgivas utredningarna i omslag med enhetlig färg för varje departement.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1923:48
JORDBRUKSDEPARTEMENTET

ANVISNINGAR

RÖRANDE

VISSA ÅTGÄRDER FÖR MÖJLIGGÖRANDE AV ÖKAD SPANNMÅLSBELÅNING FRÅN JORDBRUKARNAS SIDA

UTARBETADE INOM

KUNGL. JORDBRUKSDEPARTEMENTET

STOCKHOLM 1923

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

232461

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

GRADUATE SCHOOL OF BUSINESS

ADMINISTRATIVE SERVICES

CHICAGO, ILLINOIS

1960-1961

Anvisningar rörande vissa åtgärder för möjliggörande av ökad spannmålsbelåning från jordbrukarnas sida.

Bland de åtgärder, som äro ägnade att verksamt befrämja det svenska jordbrukets avsättningsmöjligheter, intager otvivelaktigt frågan om ordnandet av en rationell spannmålsbelåning ett viktigt rum. Beredes jordbrukarna mera allmänt tillfälle att på ett enkelt och billigt sätt belåna spannmålen efter skördens avslutande och att sålunda få sitt penningbehov täckt på annat sätt än genom spannmålets försäljning, torde detta hava till följd, att de ej, såsom tidigare skett, nödgas koncentrera spannmålsförsäljningen huvudsakligen till vissa tider på hösten utan kunna mera jämnt fördela denna på höst- och vintermånaderna, varigenom en för jordbrukarna önskvärd stabilisering av spannmålspriserna skulle kunna ernås. Beklagligtvis lämnar nu gällande rätt ej erforderliga medel för genomförande av en fullt rationell spannmålsbelåning utan erbjuder allenast begränsade möjligheter i detta avseende. Detta oaktat torde dock även under nu gällande lag åtskilligt kunna göras att till gagn för jordbrukarna åstadkomma en ökad spannmålsbelåning, och avser den följande framställningen att giva anvisning å vissa åtgärder i detta syfte.

Spannmålsbelåningens betydelse för jordbrukets avsättningsmöjligheter.

Med belåning av spannmål förstås i detta sammanhang, att innehavare av spannmål bereder sig penninglån i bank eller annan kreditinrättning mot det att spannmålen lämnas såsom pant för lånet.

Vad här förstås med spannmålsbelåning.

Som bekant, kan enligt vår rätt pantsättning av spannmål och annan lös egendom ske på två sätt, antingen därigenom att egendomen av låntagaren överlämnas i långgivarens egen besittning eller ock så, att egendomen lägges i förvar hos en tredje person, ex. ett magasinsbolag, som förbinder sig att tillhandahålla långgivaren egendomen eller dess värde såsom pant.

Olika sätt för pantsättning av spannmål.

Vad angår förstnämnda fall eller att egendomen överlämnas i långgivarens egen besittning möter givetvis i allmänhet svårighet för en bank eller annan vanlig kreditinrättning att på dylikt sätt emottaga sådan egendom som spannmål. Detta skulle förutsätta, att kreditinrättningen själv förvärvade eller förhyrde ett magasin eller annan lämplig lokal för spannmålets förvaring samt ombesörjde den pantsatta spannmålets skötsel. Om det ock kan tänkas, att något för jordbruksrörelsens utveckling intresserat kreditinstitut

Pantsättning av spannmål genom dess överlämnande i långgivarens egen besittning i allmänhet opraktisk.

är villigt att inrätta sig för spannmålsbelåning på detta sätt, torde det dock få antagas, att en dylik belåningsform allenast i undantagsfall kan komma att i praktiken införas.

Pantsättning av spannmål genom tredje man där emot en praktisk form. Den praktiska formen för belåning av spannmål i vanlig kreditinrättning är uppenbarligen, att spannmålen överlämnas till en tredje person, som åtager sig att hålla spannmålen eller dess värde långivaren tillhanda såsom pant. Omsorgen om spannmålets förvaring och skötsel påvilar då denne tredje person och kreditgivaren befrias från dessa för honom främmande uppgifter.

Förfarandet vid pantsättning genom tredje man. Vad angår det närmare förfarandet vid pantsättning genom tredje man tillgår därvid vanligen på det sätt, att spannmålen inlägges i ett tredje mannen tillhörigt eller av honom förhyrt magasin samt att tredje mannen vid emottagandet av spannmålen till dennas ägare utfärdar ett lagringsbevis, innehållande uppgift å den emottagna spannmålets sort, kvantitet och beskaffenhet samt villkoren för lagringen. Sedan ägaren med företeende av detta bevis sökt lån i bank mot säkerhet av den inlagda spannmålen och därvid till banken avlämnat en särskild pantförskrivningshandling rörande denna, utfärdar tredje mannen, på anhållan av ägaren, en förbindelse till banken att tillhandahålla banken ifrågavarande spannmål eller dess värde såsom pant. Banken erhåller härigenom panträtt i spannmålen och lånet kan utlämnas till ägaren.

Belåning av i statens lagerhus inlagd spannmål. På nu angivet sätt har belåningen av i statens lagerhus inlagd spannmål blivit ordnad. Dylik belåning kan, enligt medgivande av riksbanksfullmäktige, äga rum i riksbanken, som jämväl fastställt vissa allmänna villkor för denna belåning. Då statens spannmålslagerhus under den tid dessa varit i bruk ingalunda till fullo utnyttjats för sitt ändamål, förefinnes sålunda åtminstone för den närmaste framtiden för de jordbrukare, som äro i tillfälle att därstädes lagra spannmål, möjlighet till ökad sådan lagring och den lagrade varans belåning i riksbanken. Närmare upplysningar om villkoren för ifrågavarande belåning lämnas i riksbankens kontor.

Statens spannmåls-lagerhus otillräckliga för ordnande av en allmän spannmåls-belåning. På grund av de nu befintliga statslagerhusens läge möta emellertid ekonomiska hinder för det stora flertalet jordbrukare att där inlagra sin spannmål, och förmå dessa lagerhus i varje fall ej emottaga mera än en mycket ringa del av den svenska årsskörden av spannmål. Skall en spannmålsbelåning av sådan omfattning, att en stabilisering av spannmålsprisen därigenom kan vinnas, komma till stånd, måste följaktligen även enskilda tillhöriga lagringsutrymmen, som lämpa sig för lagring av spannmål, i stor utsträckning tagas i anspråk.

För vinnande av berörda syfte måste såväl tillgängliga enskilda ma- I första rummet komma härvid i betraktande enskilda tillhöriga magasin, som äro användbara för dylik lagring. Finnes ett dylikt magasin med sådan belägenhet, att lagring av spannmål därstädes för omkringboende jordbrukare är ekonomiskt genomförbar, och är magasinet disponibelt för ifråga-

varande ändamål, torde det ej möta några större svårigheter att därstädes anordna spannmålslagring under sådana former, att belåning av spannmålen i vanlig kreditinrättning kan äga rum. Magasin av här avsedd beskaffenhet förekomma väl talrikast i städer och andra samhällen men torde jämväl i någon utsträckning förefinnas å landsbygden, såsom å mera betydande egendomar, i större byar etc. Uppenbarligen måste man dock räkna med att å många trakter tillgång till ett dylikt magasin ej finnes. Skall å dessa trakter spannmålsbelåning med varans lagring hos tredje man för långivarens räkning kunna anordnas, måste lagringen äga rum i de magasinsutrymmen, som kunna finnas hos odlarna själva. Om ock vissa svårigheter möta för anordnande av här avsedd lagring hos odlarna, torde dessa svårigheter dock ej vara större än att, därest å trakten ett verkligt behov av dylik lagring för möjliggörande av spannmåls belåning förefinnes, desamma kunna övervinnas.

gasin som även befintliga lagringsutrymmen hos odlarna själva tagas i anspråk.

Vid lagring hemma hos odlaren av för belåning avsedd spannmål blir det emellertid av synnerlig vikt att tillse, att den lagrade varan på ett effektivt sätt avskiljes ur odlaren-låntagarens besittning samt överföres i tredje mannens, enär i annat fall någon panträtt i varan ej uppstår. För att en dylik besittningsöverföring skall komma till stånd erfordras i första rummet, att tredje mannen av odlaren förhyr den lokal, där spannmålen lagras, varom skriftligt hyreskontrakt, gällande för hela lagringstiden, med odlaren skall upprättas. Dylikt hyreskontrakt bör avfattas enligt härvid fogat formulär (*bilaga 1*). Vidare måste tredje mannen, såsom av berörda bilaga framgår, tillse, dels att den förhyrda lokalen hålles tillsluten på sådant sätt, att vederbörande ägare till där lagrade varor äro effektivt utestängda från tillträde till lokalen, dels ock att tredje mannen själv, närhelst han så vill, kan utan medverkan av hyresvärden bereda sig tillträde till denna. Vad tredje mannen i detta avseende har att iakttaga framgår närmare av härvid fogad P. M. (*bilaga 2*). Berörda P. M. har avfattats för det fall, att tredje mannen utgöres av sådan lagerförening, varom här nedan närmare förmäles, men äger givetvis tillämpning, även för den händelse tredje mannen ej är en dylik förening. *Det är av största vikt att noggrant följa de anvisningar, som i nämnda P. M. lämnas, enär panträtten i den lagrade spannmålen eljest kan äventyras.*

Huru erhåller tredje man förlångivarens räkning besittning till spannmål, som förvaras hemma hos odlaren?

Om sålunda möjlighet att anskaffa magasin eller lokaler, användbara och tillräckliga för lagring av spannmål i ovan angiven omfattning, förefinnes, erfordras emellertid vidare att giva anvisning å organ, som äro lämpade att å respektive orter handhava en lagringsrörelse av här avsedd beskaffenhet. Berörda organ skulle sålunda hava till uppgift att för långivares räkning i särskilda magasin eller sådana lokaler, som på ovanangivna sätt förhyrts och avstängts, emottaga och förvara spannmål, som vederbörande odlare ville belåna, samt åtaga sig att hålla spannmålen eller dess värde långivaren till handa såsom pant.

Organ för handhavande av här avsedd lagringsrörelse.

Då det gäller att taga ståndpunkt till detta spörsmål, bör särskilt uppmärksammas, dels att verksamhetsområdet för varje särskilt organ av praktiska skäl måste i allmänhet göras synnerligen begränsat och dels att organet måste hava en så solid ekonomisk ställning, att det av vederbörande kreditinrättning godkännes såsom vårdare av den pantsatta spannmålen. Skulle organet brista i sin vårdningsplikt och panten härigenom förstöras eller skadas, har ju långgivaren, därest gäldenären är insolvent, ej annan säkerhet för utfående av sin fordran än den, som ligger i organets ersättningssskyldighet på grund av dess berörda försummelse. Å andra sidan bör framhållas, att den ekonomiska risk, som ifrågavarande organ såsom innehavare av en här avsedd lagringsrörelse löper, därest vederbörlig vård och tillsyn ägnas den lagrade spannmålen samt de formella villkoren för pantrettens upprätthållande iakttagas, är synnerligen ringa.

a) *enskilda personer och bolag.*

Finnes å vederbörande ort ett större för spannmålslagring lämpat magasin eller äro eljest förutsättningarna därstädes för drivande av sådan lagringsrörelse, som här avses, särskilt gynnsamma, torde det ej få anses utslutet, att någon enskild person med tillräcklig soliditet är villig att å orten anordna dylik rörelse. I synnerhet om dylik enskild person redan förfogar över ett sådant magasin, som nyss sagts, och som helt eller delvis är disponibelt för ifrågavarande ändamål, såsom fallet kan vara med större jordbrukare, spannmåls- eller lanthandlare m. fl., synes det ligga nära till hands antaga, att denne, om hans uppmärksamhet fästes på möjligheten att i magasinet anordna rörelse av ifrågavarande art, finner det vara med sin fördel förenligt att där driva sådan. Vad nu sagts om enskild person gäller givetvis även om bolag, som innehar sådant magasin, som nyss sagts.

b) *lagerföreningar.*

Å många orter torde dock utsikterna för att en lagringsrörelse av ifrågavarande slag skall ställa sig lönande vara så ringa, att de ej kunna tänkas locka den enskilda företagsamheten. Därest å dessa orter en dylik rörelse likväl skall komma till stånd, torde i allmänhet ej någon annan utväg för vinnande av detta mål stå till buds, än att de jordbrukare, som äro intresserade av saken, taga denna i egen hand och själva anordna rörelsen. Här för erfordras emellertid, att jordbrukarna å respektive orter sammansluta sig i särskilda organisationer, som kunna ställa sig såsom innehavare av rörelsen. En lämplig form för dylika organisationer torde vara bildande å vederbörande orter av särskilda ekonomiska föreningar med begränsad personlig ansvarighet. Dessa föreningar skulle sålunda, envar å sin ort, i eget namn förhyra lämpliga magasin eller erforderliga lagringsutrymmen hos jordbrukarna samt där anordna ifrågavarande rörelse. Dylika föreningar torde lämpligen böra benämnas *lagerföreningar*.

Lagerföreningens verksamhetsområde.

Lagerföreningens verksamhetsområde bör bestämmas efter varje ords särskilda förhållanden. Finnes å orten ett för lagring av spannmål lämpligt magasin, ligger det i sakens natur, att verksamhetsområdet kommer att om-

fatta den del av trakten omkring magasinet, från vilken spannmål utan allt för stora kostnader kan lagras i detta. Är åter avsett, att lagringen skall verkställas i sådana magasinsutrymmen, som föreningen förhvir av jordbrukarna i trakten, lägger själva arten av föreningens verksamhet hinder i vägen för att verksamhetsområdet göres för stort. Ett effektivt övervakande av förvaringen och skötseln av på dylikt sätt lagrad spannmål torde nämligen i allmänhet förutsätta, att föreningens verksamhet begränsas till ett område av en eller ett fåtal kommuners storlek. En dylik begränsning är givetvis av vikt jämväl med hänsyn till önskvärldheten därav, att föreningens styrelse äger noggrann personlig kännedom om medlemmarna och deras förhållanden. Uppenbarligen är det dock ej nödvändigt, att gränserna för föreningens verksamhetsområde uppdragas efter de kommunala, utan böra förstnämnda gränser bestämmas på sätt som på varje ort finnes lämpligast. Eburu lagerförenings verksamhetsområde sålunda i regel kommer att lokalt sett bliva av jämförelsevis begränsad natur, möter det givetvis ej något hinder att å ort, där ett större, centralt beläget magasin kan av föreningen disponeras, verksamhetsområdet gives en vidare utsträckning än ovan förutsatts. Ej heller synes det vara uteslutet, att flera särskilda lagerföreningar kunna sammansluta sig till en större central sådan förening, om en dylik åtgärd är ägnad att underlätta anskaffandet av erforderliga lagringsutrymmen eller eljest befördra utvecklingen av föreningarnas lagringsrörelse.

Lagerförenings verksamhet bör ej vara begränsad till att uteslutande lagra sådan spannmål, som är avsedd för belåning. Härutöver synes det böra tillkomma föreningen att jämväl emottaga annan spannmål för lagring och skötsel samt att för vederbörande ägares räkning försälja hos föreningen lagrad spannmål. Genom dylik utvidgning av föreningens verksamhet torde nämligen dess soliditet ej komma att rubbas. Detta kan däremot befaras bliva fallet, därest föreningen jämväl skulle äga för egen räkning köpa och sälja spannmål, vadan verksamhet av sistangivna beskaffenhet ej bör vara föreningen medgiven.

Lagerförenings verksamhet i allmänhet.

Föreningen bör vara oförhindrad att bedriva nu angivna verksamhet med lagring och försäljning för vederbörande ägares räkning av lagrad spannmål jämväl till förmån för andra än medlemmar i föreningen.

Beträffande det sätt, varpå lagerförening närmare bör organiseras, hänvisas till härvid fogade mönsterstadgar för lagerförening (*bilaga 3*).

Mönsterstadgar för lagerförening.

I berörda stadgar förutsättes, såsom redan förut antytts, att medlemmarna åtaga sig viss begränsad personlig ansvarighet för föreningens förbindelser. Ett dylikt åtagande torde nämligen vara nödvändigt för att åt föreningen bereda sådan soliditet, att den godkännes såsom pantvårdare av vederbörande kreditinrättning. Å andra sidan torde ett sådant ansvar ej innebära något större riskmoment för medlemmarna, enär några förluster å förenin-

Medlemmarnas personliga ansvarighet för lagerförenings förbindelser.

gens verksamhet vid ett omsorgsfullt handhavande av lagringsrörelsen ej gärna kunna uppstå. Skyldigheten att åtaga sig dylikt ansvar torde därför ej avskräcka vederbörande jordbrukare från att ingå såsom medlemmar i lagerförening.

I mönsterstadgarna har ej angivits något belopp för det personliga ansvar per andel, varje medlem har att ikläda sig, enär detta belopp torde komma att växla för olika föreningar, beroende på deras medlemsantal och omfattningen av deras verksamhet. I allmänhet torde dock sagda belopp bära sättas i viss relation till värdet av den sammanlagda kvantitet spannmål, som kan lagras hos föreningen. Det torde vara lämpligt, att de, som ärna bilda här avsedd förening, före fixerandet av berörda belopp genom förhandlingar med den kreditinrättning, hos vilken belåningen av den hos föreningen lagrade spannmålen företrädesvis kommer att äga rum, förvissa sig om att beloppet bestämmes på sådant sätt, att föreningen av sagda kreditinrättning godtages såsom pantvårdare. I detta sammanhang torde bära anmärkas, att, ehuru ägare till spannmål, som lagrats hos lagerförening, givetvis principiellt bör vara berättigad att belåna spannmålen i vilken kreditinrättning som helst, det av praktiska skäl är lämpligt, att dylik belåning äger rum hos en enda sådan inrättning, som följaktligen blir i tillfälle att närmare följa föreningens verksamhet.

I övrigt torde bestämmelserna i berörda mönsterstadgar ej erfordra närmare förklaring.

Allmänna villkor för spannmåls lagring hos lagerförening.

Enligt § 19 i berörda mönsterstadgar skall lagerföreningens styrelse, där ej föreningen å föreningsammansträde annorlunda bestämt, fastställa de allmänna villkor, som skola gälla för lagring av spannmål hos föreningen. Förslag till dylika allmänna villkor bifogas (*bilaga 4*).

Olika lagringssätt.

Enligt detta förslag kan lagringen verkställas på två olika sätt, nämligen antingen så att de för lagring inlämnade särskilda spannmålspartierna under lagringstiden förvaras åtskilda, eller ock på det sätt, att partier av samma spannmålssort och beskaffenhet av föreningen sammanlagras. I förra fallet återfår givetvis ägaren just det parti han inlämnat, under det han i senare fallet får nöja sig med att återfå spannmål av samma beskaffenhet och till samma myckenhet, som han avlämnat till föreningen. Det förra lagringssättet, som i och för sig torde vara att föredraga, kommer givetvis till användning i alla fall, då vederbörande spannmålsparti lagras för sig i särskild lokal, men bör jämväl eljest tillämpas, då den lagrade spannmålen ej fordrar någon särskild skötsel. Praktiska skäl torde däremot i allmänhet kräva, att det senare lagringssättet användes, då sådan skötsel erfordras. I intetdera fallet bör föreningen ansvara för den lättnad, som under lagringstiden kan uppstå till följd av intorkning eller bortdamning.

Skötseln av den lagrade spannmålen.

Enligt § 4 i berörda allmänna villkor skall föreningen själv ombesörja orderlig skötsel av hos föreningen lagrad spannmål, där ej föreningens sty-

relse för särskilt fall medgivit undantag. Har styrelsen enligt denna bestämmelse medgivit spannmålens ägare att själv handhava skötseln, är emellertid av synnerlig vikt att tillse, att ägaren ej för detta ändamål har fritt tillträde till lokal, där av honom belånad spannmål förvaras, enär panträtten i denna då går förlorad. Ett brytande av denna regel kan särskilt befaras, då spannmålen förvaras hemma hos odlaren i lokal, som föreningen av honom förhyrt, och måste föreningen därför i dylikt fall särskilt vaka över regelns efterlevnad.

Uppenbarligen möta vid spannmålens lagring hos odlaren vissa svårigheter att på lämpligt sätt ordna spannmålens skötsel. Det är därför särskilt i detta fall önskvärt, att spannmålen före lagringen underkastas sådan torkning, att regelbunden skötsel av densamma ej erfordras. Kan dylik torkning ej äga rum, möter ej hinder för att själva arbetet med skötseln utföres av spannmålens ägare eller hans folk, men måste därvid, såsom av det ovan anförda framgår, ovillkorligen iakttagas, att ägaren eller hans folk ej beredes tillträde till lagringslokalen annat än i närvaro av ombud för föreningen.

För att underlätta belåningen av den lagrade spannmålen torde i allmänhet brandförsäkring av densamma böra ordnas på det sätt, att varje särskilt spannmålsparti brandförsäkras för sig samt att brandförsäkringsbrevet, som lämpligen bör innehålla, att ersättningen för brandskada utbetalas till innehavaren av brevet, utlämnas till partiets ägare för att av denne tillställas den bank, där belåningen äger rum. Därest dylika brandförsäkringar ombesörjas av föreningen för vederbörande ägares räkning, torde nu angivna tillvägagångssätt ej medföra alltför stor omgång. Detsamma innebär emellertid, att ägarna själva bliva ansvariga för att brandförsäkringarna hållas vid liv. Därest i särskilda fall vederbörande banker vid belåning av spannmål ej skulle fordra att få brandförsäkringsbrev å spannmålen till sig överlämnade utan nöja sig med förbindelse från föreningens sida, att denna själv svarar för spannmålens brandförsäkring, möter givetvis ej något hinder att ordna brandförsäkringen på sistangivna sätt, vilket i och för sig torde vara det mest rationella. I överensstämmelse med det nu anförda har i § 22 i förenämnda stadgar för lagerförening upptagits föreskrift därom, att, där ej anorlunda bestämmes i den instruktion för styrelsen, som föreningssammanträde kan besluta, ägare av vara, som lagrats hos föreningen, själv har att ansvara för att varan under lagringen hålles vederbörligen brandförsäkrad men att föreningens styrelse, om ej annan order gives av ägaren, för ägarens räkning och på dennes bekostnad ombesörjer dylik brandförsäkring.

Brandförsäkring.

Enligt förenämnda allmänna lagringsvillkor för lagerförening har föreningen dels att vid emottagande av spannmål för lagring till ägaren av denna utfärda upplagringsbevis, upptagande spannmålens sort, kvantitet och beskaffenhet samt villkoren för lagringen, dels ock att vid emottagandet eller senare, på därom av ägaren gjord framställning, till den kreditinrättning, som ägaren uppger, utfärda särskild förbindelse att tillhandahålla inrättningen

Utfärdande av upplagringsbevis och förbindelser att tillhandahålla långivare lagrad

spannmål eller dess värde såsom pant. spannmålen eller dess värde såsom pant. Enligt § 19 i mönsterstadgarna för lagerförening har föreningens styrelse, där ej annorlunda av föreningen bestämts, att fastställa formulär till nu angivna handlingar. Dylika formulär bifogas (*bilagorna 5 och 6*). Såsom av formuläret till upplagringsbevis framgår, böra förenämnda allmänna villkor för lagring av spannmål hos lagerförening avtryckas å upplagringsbeviset.

Förfarandet vid belåning av spannmål, som lagrats hos lagerförening. Vid belåning av spannmål, som lagrats hos föreningen, torde lämpligen böra förfaras sålunda, att den, som önskar erhålla dylikt lån, till vederbörande bank ingiver, förutom låneansökan och erforderlig revers eller växel, dels det upplagringsbevis, som utfärdats å den för belåning avsedda spannmålen, dels särskild pantförskrivningshandling beträffande denna, dels ock vederbörligt brandförsäkringsbrev. Berörda pantförskrivningshandling kan avfattas antingen enligt härvid fogat formulär (*bilaga 7*) eller enligt formulär, som tillhandahålles av banken. Samtidigt med ingivandet av dessa handlingar utfärdar föreningen till banken sådan förbindelse att tillhandahålla denna den för belåning avsedda spannmålen eller dess värde, som förut angivits. Banken erhåller härigenom panträtt i spannmålen och lånet kan av banken utlämnas.

För underlättande av belåning av spannmål, som lagrats hos vederbörande odlare i lokal, som föreningen av denne förhyrt, torde, såsom redan förut antytts, det i allmänhet vara lämpligt, att dylik belåning för viss förening koncentreras till en och samma kreditinrättning samt att denna beredes tillfälle att kontrollera, att panträtten i den belånade spannmålen upprätthålles.

Vad ovan anförts om lagerförenings verksamhetsområde samt om allmänna villkor för lagring av spannmål hos sådan förening och förfaringssättet vid belåning av hos föreningen lagrad spannmål äger givetvis i huvudsak tillämpning även för det fall, att lagringsrörelsen drives av enskild person eller bolag. Vad här ovan anförts om lagerförenings verksamhetsområde samt om allmänna villkor för lagring av spannmål hos sådan förening och förfaringssättet vid belåning av hos föreningen lagrad spannmål äger givetvis i huvudsak tillämpning även för det fall, att lagringsrörelsen drives av enskild person eller bolag.

Bildande av föreningar med uppgift att jämväl bereda kredit åt jordbrukarna mot säkerhet i spannmål: lagerkreditföreningar. I det föregående har förutsatts, att sådan ekonomisk förening, som ovan angivits, skulle, så vitt dess verksamhet vore inriktad på spannmålsbelåning, allenast hava till uppgift att för vederbörande långgivares räkning emottaga och vårda pansatt spannmål. Ehuru en dylik begränsning av föreningens verksamhet i allmänhet torde vara att förorda, kunna givetvis fall förekomma, då det visar sig vara önskvärt, att föreningen ej inskränker sig härtill, utan även direkt verkar för beredande av kredit åt sina medlemmar mot säkerhet av spannmål. Särskilt inom de län, där centralkassor för jordbrukskredit bildats, och varest ekonomisk förening, som här avses, sålunda har möjlighet att inträda såsom medlem av dylik kassa, kan en sådan utsträckning av föreningens verksamhet visa sig vara till gagn för tryggande av erforderlig

kredit åt medlemmarna. Skall föreningen åtaga sig en dylik vidgad funktion, torde denna böra anordnas sålunda, att föreningen antingen i eget namn upplånar medel, som föreningen i sin ordning utlånar till medlemmarna, eller ock åtager sig betalningsansvar för lån, som medlemmarna upptaga på annat håll, vilka lån då lämpligen böra förmedlas av föreningen. I båda dessa fall förutsättes, att vederbörande medlemmar såsom säkerhet för sina förbindelser till föreningen hos denna ställer pant i spannmål. Föreningen själv bör däremot göras så solid, att den kan upptaga eller åt medlemmarna förmedla lån på nyss angivet sätt utan att behöva lämna någon realsäkerhet för av densamma ingångna förbindelser. En dylik realsäkerhet skulle nämligen föreningen i allmänhet ej kunna ställa på annat sätt än genom att i sin ordning hypotisera den av medlemmarna hos föreningen pantsatta spannmålen, vilket förfarande skulle i hög grad komplicera föreningens kreditrörelse och jämväl i övrigt synes olämpligt. Sättet för beredande av erforderlig soliditet åt föreningen måste tydligen även i detta fall bestå i åtagande från medlemmarnas sida av viss begränsad personlig ansvarighet för föreningens förbindelser. En förening med här avsedd verksamhet torde för att lättare särskiljas från förut omnämnda lagerföreningar lämpligen kunna benämnas *lagerkreditförening*.

Beträffande de former, varunder angivna pantsättning av spannmål för medlemmarnas förbindelser till lagerkreditförening må kunna äga rum, bör dylik pantsättning kunna ske såväl genom lagrande av spannmålen direkt hos föreningen och pantförskrivning av den sålunda lagrade spannmålen som ock genom spannmålen inläggande hos en tredje man samt åtagande från dennes sida att tillhandahålla föreningen spannmålen eller dess värde såsom pant. I båda fallen kan spannmålen givetvis lagras såväl i särskilt magasin som hos vederbörande odlare i lokal, som på förut angivet sätt förhyrts och avstängts. Vad angår de särskilda handlingar, som för ordnande av här avsedd pantsättning böra upprättas, erfordras tydligen, då spannmålen lagras direkt hos föreningen, allenast utfärdande från låntagarens sida av vanlig pantförskrivning rörande spannmålen, avfattad enligt härvid fogat formulär (*bilaga 8*). Lagras spannmålen hos tredje man, sker pantsättningen på förut angivet sätt genom överlämnande till föreningen av dels pantförskrivning från låntagaren och dels upplagringsbevis samt förbindelse att hålla det pantsatta godset eller dess värde långgivaren till handa, sistnämnda två handlingar utfärdade av tredje mannen. Beträffande avfattningen av sistangivna tre handlingar hänvisas i bilagorna 5, 6 och 7. Lagras spannmålen i förevarande fall hos odlaren i sådan förhyrd och avstängd lokal, som förut nämnts, bör hyreskontrakt rörande denna lokal upprättas enligt bilagan 1, och har långgivaren eller, om pantsättningen skett genom tredje man, denne att i övrigt iakttaga de anvisningar, som lämnats i bilagan 2.

*Formerna
för belåning
av spannmål
hos lager-
kreditförening.*

Uppenbarligen är det ej nödvändigt, att lagerkreditförening allenast sysslar med att bereda sina medlemmar kredit mot säkerhet av spannmål. Jäm-

*Lagerkredit-
förenings
allmänna
verksamhet.*

sides med denna verksamhet bör föreningen jämväl kunna ombesörja lagring av spannmål utan dess belånande hos föreningen ävensom för vederbörande ägares räkning försälja hos föreningen lagrad spannmål. Lika litet som lagerförening bör däremot lagerkreditförening äga att för egen räkning köpa eller sälja spannmål.

Lagerkreditförenings verksamhetsområde. Beträffande lagerkreditförenings verksamhetsområde gäller i det väsentliga vad ovan anförts om verksamhetsområdet för lagerförening.

Lagerkreditförenings organisation. Det synes önskligt, att lagerkreditförening organiseras med hänsyn till bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 11 juli 1918 (n:r 597) angående rätt för centralkassa för jordbrukskredit att till medlemmar intaga andra ekonomiska föreningar än jordbrukskassor, och sålunda vinner möjlighet att inträda såsom medlem av dylik centralkassa. Vid dylikt inträde måste föreningen visserligen åtaga sig ett visst föreskrivet minimiansvar för centralkassans förbindelser men erhåller i gengäld en däremot svarande lånerätt i kassan. Organiserad lagerkreditförening på nyssangivna sätt, kommer dess organisation att i vissa avseenden överensstämma med jordbrukskassornas, från vilka den dock kommer att skilja sig bl. a. i avseende å villkoren och sättet för medlemmarnas delaktighet samt genom saknaden av rätten att driva inlåningsrörelse.

Mönsterstadgar för lagerkreditförening. I anslutning till vad nu anförts hava bifogade mönsterstadgar för lagerkreditförening uppgjorts (*bilaga 9*).

Lagerkreditförenings anslutning till centralkassa för jordbrukskredit. Av stadgarna framgår, att lagerkreditförenings anslutning till centralkassa för jordbrukskredit ej är nödvändig, samt att hinder sålunda ej möter för föreningen att för tillgodoseende av sitt kreditbehov vända sig till vilken kreditinrättning som helst. Har emellertid lagerkreditförening anslutit sig till centralkassa, får föreningen ej förskaffa sig kredit på annat håll, och må föreningen ej bliva medlem av mer än en centralkassa.

Omfattningen och villkoren för utövningen av lagerkreditförenings verksamhet. Lagerkreditförening får enligt stadgarna ej bereda lån åt andra än medlemmar i föreningen men är oförhindrad att ombesörja lagring av spannmål och för vederbörande ägares räkning försälja lagrad spannmål jämväl åt utomstående personer.

Jämväl andra än jordbrukare må kunna ingå såsom medlemmar i lagerkreditförening. Stadgarna uppställa ej i detta avseende några speciella personliga kvalifikationer. För att *erhålla lån* hos föreningen fordras dock att inom föreningens verksamhetsområde äga eller bruka odlad jord, och skall spannmål, som lämnas såsom säkerhet för dylikt lån, vara producerad å jord, som av låntagaren äges eller brukas, eller av låntagaren inköpt för användande vid sådan jord. Genom dessa bestämmelser har man velat förhindra, att föreningen föranledes att bevilja krediter, som äro främmande för föreningens syfte.

Såsom redan förut antytts, äger föreningen ej bevilja lån eller ikläda sig betalningsansvar för lån, med mindre låntagaren hos föreningen eller hos annan för föreningens räkning för lånet ställer fullgod pant i spannmål.

Lån, som föreningen beviljar eller förmedlar, skall avse beredande av förlagskredit för drivande av jordbruk. Något närmare bestämmande av det ändamål, varför kredit må av föreningen beredas, har ej ansetts lämpligt, enär uppenbarligen stor svårighet möter att effektivt kontrollera i sådant avseende meddelade detaljföreskrifter.

*Ändamålet
med kredit-
givningen.*

Vad angår omfattningen av det personliga ansvar, som medlemmarna i lagerkreditförening hava att ikläda sig, ankommer det naturligtvis på medlemmarna själva att inom vissa gränser fixera detta ansvar. Gränserna för medlemmarnas beslutanderätt i förevarande avseende äro dock väsentligen olika, allteftersom föreningen skall organiseras för inträde i centralkassa för jordbrukskredit eller ej. I senare fallet äro medlemmarna vid ansvarets bestämmande ej bundna i vidare mån än att därvid måste tillses att föreningen beredes sådan soliditet, att den utan särskild säkerhet kan erhålla kredit i bank eller annan vanlig kreditinrättning. Det torde därför i detta fall vara lämpligt, att medlemmarna före ansvarets bestämmande genom förhandlingar med vederbörande kreditinstitut förvissa sig om, att de minimifordringar, som institutet i förevarande avseende anser sig böra uppställa, bliva uppfyllda. I förra fallet åter äro medlemmarna vid fixerandet av ifrågavarande ansvar underkastade bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 18 juni 1915 (nr 236) angående godkännande från det allmännas sida av vissa centralkassor för jordbrukskredit samt förenämnda kungörelse den 11 juli 1918 (nr 597) angående rätt för dylik centralkassa att till medlemmar intaga andra ekonomiska föreningar än jordbrukskassor. Enligt dessa författningar måste lagerkreditförening vid inträde i centralkassa för jordbrukskredit teckna insatser i kassan för minst 400 kronor samt åtaga sig ansvar för centralkassans förbindelser med ett belopp, som minst motsvarar 30 gånger berörda lägsta insatsbelopp, eller sålunda med minst 12,000 kronor. Detta belopp får i sin ordning ej överstiga två tredjedelar av det sammanlagda belopp, varmed lagerkreditföreningens medlemmar äro ansvariga för föreningens förbindelser, vadan sistnämnda belopp måste sättas till minst 18,000 kronor. Vid bestämmandet av sistangivna ansvar hava emellertid lagerkreditföreningens medlemmar att taga hänsyn jämväl till vissa i berörda författningar intagna bestämmelser angående föreningens lånerätt i centralkassan. Denna rätt må nämligen enligt författningarna ej sättas högre än till halva det belopp, varmed lagerkreditföreningen ansvarar för centralkassans förbindelser, ökat med en tredjedel av det belopp, varmed föreningens medlemmar i sin ordning äro ansvariga för föreningens förbindelser, och står sålunda i direkt förhållande till det ansvar, som medlemmarna i sistberörda avseende åtaga sig. Jämföras sistnämnda bestämmelser med de förut angivna angående förhållandet mellan lagerkreditföreningens ansvar för centralkassans förbindelser

*Medlemmar-
nas person-
liga ansvar
för lager-
kreditföre-
ningens för-
bindelser.*

och föreningsmedlemmarnas ansvar för föreningens förbindelser, framgår, att det belopp, vartill lagerkreditförenings lånerätt i centralkassa uppgår, enligt berörda författningar högst kan utgöra två tredjedelar av det belopp, för vilket medlemmarna åtagit sig ansvar för föreningens förbindelser. Vid ett dylikt ansvarsbelopp av 18,000 kronor erhåller lagerkreditförening sålunda en lånerätt å 12,000 kronor, vid ett ansvarsbelopp av 21,000 kronor en lånerätt av 14,000 kronor o. s. v. Då förhållandet mellan den enskilde medlemmens lånerätt i lagerkreditföreningen och hans ansvar för föreningens förbindelser principiellt bör motsvara ovannämnda relation mellan föreningens lånerätt i centralkassan och medlemmarnas sammanlagda ansvar för föreningens förbindelser, bör sålunda varje medlem i föreningen åtaga sig ett personligt ansvar för föreningens förbindelser med ett belopp, som är en och en halv gång större än det han vill hava möjlighet att låna i föreningen. Vad sålunda anförts innebär dock ej, att föreningen är förhindrad att vid beviljande av lån till medlemmarna fördela härför tillgängliga medel efter annan grund än förhållandet mellan de särskilda medlemmarnas ansvar för föreningens förbindelser.

Allmänna villkor för lån, som lagerkreditförening beviljar eller förmedlar åt sina medlemmar.

Enligt § 16 i förenämnda mönsterstadgar skola närmare bestämmelser i fråga om, bland annat, de allmänna lånevillkor, som skola tillämpas av föreningen, meddelas i den instruktion för föreningens styrelse, som föreningen å föreningsammansammanträde beslutar. Till ledning vid meddelandet av dylika bestämmelser har uppgjorts förslag till allmänna villkor för lån, som lagerkreditförening beviljar eller förmedlar åt sina medlemmar (*bilaga 10*).

De i berörda förslag upptagna villkor torde i allmänhet ej tarva närmare förklaring. Här torde blott böra anmärkas, att då den längsta betalningstiden för lån, som här avses, i förslaget satts till 6 månader, detta givetvis har sin grund däri, att spannmål under längre tids lagring lätt sjunker i värde, i följd varav en jämförelsevis kort betalningstid vid spannmålsbelåning medför ökad säkerhet för långivaren. Denna bestämmelse innefattar givetvis dock ej hinder för föreningen att medgiva omsättning av lånet efter utgången av sagda tid. Därjämte torde med avseende å bestämmelsen, att belåningspriset för spannmål ej må av föreningens styrelse sättas högre än 75 % av vid belåningstillfället gällande inhemska marknadspris å varan, böra framhållas, att den sålunda föreslagna maximigränsen för belåningspriset torde överensstämma med den, som för närvarande tillämpas av enskilda banker vid spannmålsbelåning. Slutligen anmärkes, att enligt förslaget brandförsäkring av belånad spannmål principiellt skall ombesörjas av föreningen, då spannmålen förvaras av denna, men av ägaren själv, då spannmålen förvaras hos tredje man för föreningens räkning. I förra fallet kan det emellertid inträffa, särskilt då spannmålen förvaras hos vederbörande odlare i lokal, som föreningen förhyrt av denne, att spannmålen redan före belåningen blivit av ägaren brandförsäkrad på sådana villkor, att denna brandförsäkring äger giltighet även under lånetiden, och synes det då onödigt, att ny brandförsäkring tages genom föreningens försorg. Skyldigheten för

föreningen att sörja för brandförsäkring av belånad spannmål, som befinner sig i föreningens egen besittning, bör därför gälla allenast under villkor, att annat ej mellan parterna överenskommes.

Berörda förslag till lånevillkor innehåller ej några bestämmelser angående sättet för lagringen och skötseln av spannmål, som hos föreningen belånats. I detta avseende torde emellertid de föreslagna allmänna villkoren för lagring av spannmål hos lagerförening (bilagan 4) i tillämpliga delar böra gälla. Självfallet är, att dessa villkor även böra äga tillämpning med avseende å spannmål, som lagras hos lagerkreditförening utan att hos denna belånas.

*Villkor
för lagring
av spannmål
hos
lagerkredit-
förening.*

Hyreskontrakt.

Till (hyresgästens namn)
 uthyr undertecknad (hyresvärdens namn)
 härmed för tiden fr. o. m. den t. o. m. den
 en magasinslokal
 en magasinsbyggnad, belägen

.....
 för en hyra av kr.
,
 vilken hyra betalas

Den förhyrda $\frac{\text{lokalen}}{\text{byggnaden}}$, som är avsedd att användas för förvaring av spannmål, godkännes i det skick den nu befinnes samt skall av hyresgästen väl vårdas.

Vid upprättandet av detta kontrakt överlämnar hyresvärden till hyresgästen dels samtliga nycklar till $\frac{\text{den dörr}}{\text{de dörrar}}$, som $\frac{\text{leder}}{\text{leda}}$ till den förhyrda $\frac{\text{lokalen}}{\text{byggnaden}}$, dels ock alla nycklar, som i övrigt erfordras för att hyresgästen må kunna, när han så för gott finner, utan hyresvärdens medverkan bereda sig tillträde till ifrågavarande $\frac{\text{lokal}}{\text{byggnad}}$; och förbinder sig hyresvärden vid vite av (.....) kronor att ej vidtaga någon åtgärd, varigenom dylikt tillträde för hyresgästen förhindras.

Hyresgästen berättigas att vidtaga sådana anordningar, som erfordras för att $\frac{\text{den dörr}}{\text{de dörrar}}$, som $\frac{\text{leder}}{\text{leda}}$ till ifrågavarande $\frac{\text{lokal}}{\text{byggnad}}$, må kunna stängas med hänglås.

Hyresvärden äger att efter tillsägelse hos hyresgästen samt *i närvaro av denne eller hans ombud* erhålla tillträde till den förhyrda $\frac{\text{lokalen}}{\text{byggnaden}}$, då det erfordras för utövande av nödig tillsyn å denna eller utförande av reparationsarbete, som ej utan skada kan uppskjutas.

Av detta kontrakt äro två exemplar upprättade, varav hyresvärden och hyresgästen tagit ett vardera.

..... den 19...

.....
 (hyresvärd)

.....
 (hyresgäst)

Bilaga 2.

P. M.

ang. vad lagerförening har att iakttaga med avseende å $\frac{\text{lokal}}{\text{byggnad}}$, som föreningen förhyrt för förvaring av belånad eller för belåning avsedd spannmål och som är belägen $\frac{\text{i hus}}{\text{å fastighet}}$, som innehaves av annan än föreningen.

1:o) Alla dörrar, som direkt leda till $\frac{\text{lokalen}}{\text{byggnaden}}$, skola hållas väl låsta medelst särskilda, av föreningen anskaffade hänglås, till vilka föreningen själv eller dess ombud behåller *alla* nycklar. Föreningen skall därjämte tillse, att samtliga nycklar till i dessa dörrar förut befintliga lås överlämnas till föreningen och förvaras hos denna eller dess ombud.

2:o) Därest tillträde till $\frac{\text{lokalen}}{\text{byggnaden}}$ kan erhållas, förutom genom dörringång, jämväl genom annan öppning i tak, vägg eller golv, skall sådan öppning hållas tillsluten på sådant sätt, som effektivt hindrar tillträde till lokalen (ex. medelst lucka, som stänges med riglar eller haspar på insidan eller med säkert lås). Vad nu sagts har ej avseende å rökgång, mindre ventil eller annan dylik öppning, som ej under vanliga förhållanden kan användas för tillträde till $\frac{\text{lokalen}}{\text{byggnaden}}$.

3:o) I $\frac{\text{lokalen}}{\text{byggnaden}}$ befintliga fönster skola hållas stängda med hasp på insidan eller annat sådant sätt, att de ej kunna öppnas utifrån.

4:o) Därest tillträde till lokalen ej erhålles direkt genom husets ytterdörr, skola erforderliga nycklar såväl till ytterdörren som till de övriga dörrar, som måste passeras för att nå de dörrar, som direkt leda till lokalen, tillställas föreningen och förvaras hos denna eller dess ombud.

5:o) Därest med lås försedd gårdsport eller grind måste passeras för att erhålla tillträde till $\frac{\text{lokalen}}{\text{byggnaden}}$, skall även nyckel till sådan port eller grind överlämnas till föreningen och förvaras såsom förut sagts.

6:o) Ägare till spannmål, som förvaras i $\frac{\text{lokalen}}{\text{byggnaden}}$, må i intet fall lämnas tillträde till $\frac{\text{lokalen}}{\text{byggnaden}}$ utan i närvaro av ombud för föreningen.

Mönsterstadgar för lagerförening.

Stadgar

för

..... lagerförening

med begränsad personlig ansvarighet, antagna vid konstituerande sammanträde den

Firma och ändamål m. m.

§ 1.

Föreningens firma är
lagerförening m. b. p. a.

§ 2.

Föreningens verksamhetsområde utgöres av

.....

.....

§ 3.

Föreningen har till ändamål att för befrämjande av jordbruket inom föreningens verksamhetsområde lagra spannmål, att bereda ägare till spannmål, som lagrats hos föreningen, möjlighet att belåna densamma genom åtagande från föreningens sida att hålla spannmålen eller dess värde vederbörande långgivare tillhanda såsom pant, samt att för vederbörande ägares räkning försälja hos föreningen lagrad spannmål.

§ 4.

Föreningens styrelse har sitt säte i

..... socken.

Medlemskap och andelar.

§ 5.

Till medlem i föreningen kan ej antagas annan än i Sverige bosatt svensk undersåte, här i landet registrerad ekonomisk förening, här i landet registrerat aktiebolag, som har till ändamål att idka jordbruk, eller svensk kommun.

§ 6.

Föreningens andelar lyda å kronor.

Andel skall erläggas kontant vid inträdet

.....

.....

Ingen medlem får innehava mer än $\frac{1}{5}$ av samtliga andelar. Om antalet andelar genom utträde av medlemmar skulle nedgå, så att någon medlem innehar mer $\frac{1}{5}$ av samtliga andelar, samt rättelse härutinnan genom inträde av nya medlemmar eller på annat sätt icke sker inom ett år efter förutnämnda medlemmars avgång, skall erforderlig reducering ske.

§ 7.

Den, som vill inträda i föreningen, skall därom till styrelsen avlämna skriftlig, egenhändigt undertecknad och bevitnad ansökan, upptagande det antal andelar, för vilket den sökande vill inträda i föreningen, samt att sökanden ikläder sig den personliga ansvarighet för föreningens förbindelser, som är angiven i föreningens stadgar.

Ansökan om inträde i föreningen prövas av styrelsen. Denna äger bestämma de grunder, som, utöver vad här ovan är stadgat, skola gälla för antagande såsom medlem i föreningen efter den

Avslår styrelsen inträdesansökan, kan förnyad ansökan göras till förenings- sammanträde.

Medlem, som icke fullgjort sina andelsbetalningar såsom här stadgas, äger icke deltaga i överläggningar och beslut om föreningens angelägenheter.

§ 8.

Medlem erhåller, i motbok eller på annat sätt, uppgift om inbetalda andelar.

§ 9.

Medlem är skyldig underkasta sig den uttaxering, som förenings- sammanträde kan komma att besluta till täckande av förlust å föreningens verksamhet.

Sådan uttaxering må dock icke något år i sin helhet överstiga tio procent av det belopp, varmed medlem enligt § 10 är ansvarig för föreningens förbindelser.

§ 10.

Medlem är ansvarig för föreningens förbindelser intill ett belopp av.....
..... kronor för varje andel, varmed han ingått.

Fonder, vinstutdelning och verksamhet i allmänhet.

§ 11.

Av årsvinsten, efter avdrag av vad som åtgår till täckande av möjligen förefintlig brist från föregående år, skola minst femton procent avsättas till reservfond. Vid beräkning av det belopp, som sålunda minst skall avsättas

till reservfonden, må ej från årsvinsten avdragas den andel däri, som kan hava tillerkänts styrelseledamot eller annan såsom arvode (tantiem).

Då reservfonden uppgår till ett belopp, motsvarande en tredjedel av det sammanlagda belopp, varmed medlemmarna äro ansvariga för föreningens förbindelser, erfordras icke vidare avsättning till reservfonden. Nedgår reservfonden under vad sålunda stadgats, skall avsättning till fonden ånyo vidtaga.

Till ersättande av förlust, som kan täckas genom den uttaxering, medlemmarna äro skyldiga underkasta sig för det år, under vilket förlusten uppstått, må reservfonden ej anlitas, annat än i den mån den överstiger nyss angivna storlek.

§ 12.

Av årsvinsten må, i den mån den ej åtgår för avsättning till reservfonden, efter beslut å föreningssammanträde kunna till medlemmarna återgåldas belopp, som under något föregående år å dem uttaxerats till täckande av förlust.

§ 13.

Av årsvinsten, i den mån den ej, efter vad ovan sägs, skall avsättas till bildande av reservfond eller enligt medgivandet i § 12 användas till återgåldande av sådan tidigare uttaxering, som ägt rum för täckande av förlust, må föreningen kunna efter beslut å föreningssammanträde lämna medlemmarna utdelning å deras andelar med högst fem procent.

Medlems utträde och uteslutande ur föreningen samt rätt att återbekomma erlagda andelar.

§ 14.

Medlem äger att efter skriftlig uppsägning, som skall, försedd med hans egenhändiga bevittnade namnunderskrift, ingivas till styrelsen, utträda ur föreningen, dock endast vid den tid för räkenskapsavslutning, som infaller näst efter sex månader, sedan medlemmen uppsagt sig till utträde.

§ 15.

Förutom i fall, som avses i gällande lag om ekonomiska föreningar, äger styrelsen rätt att ur föreningen utesluta medlem:

- 1) när han underlåter att vederbörligen iakttaga sina stadgeenliga förpliktelser gent emot föreningen;
- 2) när han uppenbarligen vanvårdar sin jordbruksegendom eller sin ekonomi i allmänhet;
- 3) när han blivit försatt i konkurs.

Medlem, som icke åtnöjes med styrelsens beslut om hans uteslutning, äger genom anmälan till styrelsen inom fjorton dagar efter erhållen del av beslutet hänskjuta frågan till avgörande å föreningssammanträde.

Delgivning må ske genom beslutets översändande i rekommenderad försändelse, och skall denna anses hava kommit vederbörande tillhanda åtta dagar efter avsändandet.

Är föreningssammanträde utsatt att hållas inom fjorton dagar, efter det anmälan, som ovan sägs, inkom till styrelsen, skall frågan företagas å det sålunda utsatta sammanträdet, men eljest skall styrelsen ofördröjligen utfärda kallelse till extra sammanträde för frågans behandling.

§ 16.

Beträffande avgående medlems rätt att återfå inbetalda andelar skall den inskränkning gälla uti vad som stadgas i 15 § första stycket av lagen om ekonomiska föreningar, att sådan medlem, där ej styrelsen för särskilt fall finner undantag kunna medgivas, icke äger utom i den händelse, som avses i 44 § 2 mom. nämnda lag, återfå inbetalda andelar, förr än dels han fullgjort alla sina förbindelser till föreningen, dels föreningens sammanlagda andelskapital genom tecknande av nya andelar vuxit till sådant belopp, att detsamma ej genom utbetalningen av den avgåendes andelar nedbringas under den storlek det hade vid tiden för uppsägningen eller meddelandet av styrelsens beslut om uteslutningen. Så länge andel sålunda inestår, beräknas för densamma enahanda utdelning som för andra andelar.

Sedan den avgående medlemmen fullgjort sina förbindelser till föreningen, må emellertid andel, som på grund av stadgandet i första stycket inestår, med styrelsens medgivande överlåtas å annan, som äger eller vinner medlemskap.

Styrelsen m. m.

§ 17.

Föreningens angelägenheter handhas av en styrelse, bestående av tre till sju ledamöter. Dessa väljas å ordinarie föreningssammanträde för en tid av två år.

För styrelseledamöterna utses å ordinarie föreningssammanträde två suppleanter likaledes för en tid av två år.

Av de först valda styrelseledamöterna och suppleanterna avgår hälften eller vid udda antal det antal, som är närmast under hälften, efter lottning vid slutet av första verksamhetsåret.

Avgår ledamot eller suppleant, innan tiden för hans uppdrag gått till ända, sker nytt val för den tid, som återstår för den avgångne. Val, som nu sagts, må företagas å extra föreningssammanträde.

§ 18.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Samtliga styrelseledamöter skola, så vitt ske kan, kallas till sammanträde. Styrelsen är beslutför, då minst fem eller, där styrelsen består av färre antal ledamöter än sex, minst tre ledamöter äro tillstädes.

§ 19.

Styrelsen skall vid sin förvaltning av föreningens verksamhet ställa sig till noggrann efter rättelse den särskilda instruktion, som föreningssammanträde kan besluta.

Där ej i sagda instruktion annorlunda bestämmes, fastställer styrelsen de allmänna villkor, som skola gälla för lagring av spannmål hos föreningen, ävensom taxa å lagringsavgifter samt formulär till upplagringsbevis och förbindelse att hålla lagrad spannmål, som ägaren önskar belåna, eller dess värde långivare tillhanda såsom pant.

§ 20.

Föreningens räkenskaper avslutas årligen den 31 juli. De skola vara revisorerna tillhanda senast den 30 september samma år.

Styrelsen skall samtidigt till revisorerna avlämna en av styrelseledamöterna underskriven förvaltningsberättelse över föreningens verksamhet under näst föregående räkenskapsår. Denna skall upptaga balansräkning över tillgångar och skulder samt vinst- och förlusträkning.

§ 21.

Jämte vad i förordningen angående handelsböcker och handelsräkningar är stadgat skall i avseende å upprättande av balansräkning iakttagas:

1:o) föreningens tillgångar må ej upptagas vare sig över sina verkliga värden eller till högre belopp än som motsvara kostnaderna för deras förvärvande eller anskaffande;

2:o) andra tillgångar än sådana, som äro avsedda till stadigvarande bruk för föreningen, må dock kunna upptagas till högre belopp, än som motsvara kostnaderna för deras förvärvande eller anskaffande, så framt särskilda omständigheter kunna anses lämna fog därför och dessa i förvaltningsberättelsen fullständigt angivas;

3:o) osäkra fordringar skola upptagas endast till de belopp, varmed de beräknas komma att inflyta, och värdelösa fordringar avskrivs;

4:o) tillgångar, avsedda till stadigvarande bruk för föreningen, må ej i vidare mån, än som betingas av därå nedlagda förbättringar, upptagas till högre värde än det, vartill de varit uppförda i närmast föregående balansräkning;

5:o) de belopp, vartill andelskapitalet, reservfonden samt andra fonder uppgå, skola var för sig i balansräkningen uppföras bland skulderna;

6:o) kostnader för föreningens bildande, organisations- eller förvaltningskostnader må ej uppföras såsom tillgång.

§ 22.

Styrelsen åligger att till betryggande belopp försäkra föreningens fasta och lösa egendom mot brandskada.

Där ej annorlunda bestämmes i den i § 19 angivna instruktion, har ägare till vara, som lagrats hos föreningen, att själv ansvara för att varan under lagringen hålles vederbörligen brandförsäkrad. Styrelsen ombesörjer dock, om ej annan order gives av ägaren, för ägarens räkning och på dennes bekostnad dylik brandförsäkring.

Revision.

§ 23.

För granskning av styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper väljer föreningen å ordinarie sammanträde inom eller utom föreningen två revisorer och två suppleanter för dem.

Suppleant inträder vid förfall för revisor i den ordning han är vald.

Revisorer och suppleanter väljas för en tid av två år. Av såväl revisorer som suppleanter avgår varje år en. Sådan avgång sker första gången efter verkställd lottning.

§ 24.

Revisorerna åligger:

- 1) att verkställa lagenlig revision och däröver avgiva berättelse; samt
- 2) att till- eller avstyrka ansvarsfrihet för styrelsen.

I övrigt skola revisorerna ställa sig till efterrättelse den instruktion, som föreningssammanträde kan besluta.

§ 25.

Revisionen skall för varje år vara verkställd och berättelse däröver avlämnad till styrelsen senast den 31 oktober.

Över av revisorerna gjorda anmärkningar åligger det styrelsen att avgiva skriftlig förklaring.

Styrelsens förvaltningsberättelse med tillhörande handlingar, revisionsberättelsen samt nyssnämnda förklaring skola hållas tillgängliga för medlemmarna minst åtta dagar före det föreningssammanträde, å vilket de skola förekomma till behandling.

Föreningssammanträden.

§ 26.

Kallelse till föreningssammanträde äger rum genom särskilda kallelsebrev, som skola vara avlämnade för befordran till allmänna posten senast fjorton dagar före sammanträdet.

§ 27.

Å föreningssammanträde äger medlem en röst för varje honom tillkommande andel i föreningen, dock att ingen må utöva rösträtt för mera än en tjugondel av samtliga vid stämman representerade andelar.

Rösträtt vid föreningssammanträde må endast utövas av medlem personligen.

§ 28.

Omröstning vid föreningssammanträde sker öppet, där ej någon av närvarande medlemmar påkallar slutna omröstning, dock att omröstning om medlems uteslutning alltid skall verkställas medelst slutna sedlar.

§ 29.

Föreningens ordinarie sammanträde hålles före november månads utgång varje år.

§ 30.

Vill medlem få visst ärende hänskjutet till prövning å ordinarie sammanträde, skall han göra skriftlig anmälan därom till styrelsen före september månads utgång.

§ 31.

Vid ordinarie sammanträde skall förekomma:

- 1) uppgörande av förteckning över närvarande medlemmar;
- 2) val av ordförande vid sammanträdet;
- 3) val av justeringsmän;
- 4) styrelsens förvaltningsberättelse;
- 5) revisorernas berättelse och den förklaring styrelsen må hava avgivit i i anledning av densamma;
- 6) fastställande av balansräkning;
- 7) fråga om ansvarsfrihet för styrelsen;
- 8) fråga om användande av uppkommen vinst eller täckande av förlust, som uppstått;
- 9) val av ledamöter och suppleanter i styrelsen;
- 10) val av revisorer ävensom suppleanter för dem;
- 11) styrelsens förslag och framställningar;
- 12) fråga, som av medlem väckts genom skriftlig framställning till styrelsen enligt § 30.

Intill dess ordförande blivit utsedd, föres ordet av styrelsens ordförande eller vice ordförande eller, vid förfall för dem, av den till levnadsåren äldste bland de närvarande styrelseledamöterna.

Användande av överskott vid föreningens upplösning.

§ 32.

Upplöses föreningen, äga medlemmarna av befintligt överskott i mån av tillgång utbekomma först sina andelar och därutöver så stort belopp, som tillsammans med de utdelningar medlemmarna uppburit under den tid av de sista tio åren de varit medlemmar i föreningen motsvara fem procent årlig ränta för samma tid å inbetalda andelsbelopp.

Överskott, som därutöver må uppstå, skall efter beslut å föreningssammanträde användas för ändamål, avseende främjande av det mindre jordbruket i orten.

§ 33.

I allt, varom ej här ovan annorledes stadgats, gäller lagen om ekonomiska föreningar.

*Bilaga 4.***Allmänna villkor för lagring av spannmål hos lagerförening.**

§ 1.

Lagring av spannmål verkställes av föreningen i eget eller förhyrt magasin eller annan för ändamålet lämplig lokal, som av föreningen förhyrts.

§ 2.

Ansökan om lagring göres hos föreningens styrelse med angivande av tiden för lagringen samt varans kvantitet och kvalitet, och meddelar styrelsen, om den anmälda varan kan mottagas eller ej.

Minsta kvantitet, som emottages, är 100 kg.

§ 3.

Alla kostnader för varans transport till den plats, där lagringen skall äga rum, erläggas av inlämnaren.

§ 4.

Allt arbete för in- och uttagning samt skötsel och vård av lagrad vara ombesörjes av föreningen, där ej för särskilt fall föreningens styrelse härifrån medgivit undantag. Har lagrad vara belånats, må dock i intet fall låntagaren medgivas tillträde till den lokal, där varan förvaras, utan i närvaro av ombud för föreningen.

§ 5.

Särskilda för lagring avlämnade partier spannmål må, där de äro av enahanda beskaffenhet, av föreningen sammanlagras. Innan så sker, skola vederbörande inlämnare härom underrättas. Vill någon av dessa hellre återtaga det av honom inlämnade partiet än medgiva sådan sammanlagring, som nyss sagts, vare han därtill berättigad.

§ 6.

Beträffande vara, som avlämnats för lagring, utfärdar föreningen ett upplagringsbevis, upptagande varans sort, kvantitet och beskaffenhet samt villkoren för lagringen.

§ 7.

Vid rensning av spannmål uppstående avfall tillfaller föreningen, om ej annat överenskommes med inlämnaren.

§ 8.

Inlämnaren erlägger till föreningen lagringsavgift enligt fastställd taxa samt på sätt och tid, som av föreningens styrelse bestämmes. I lagringsavgiften inräknas ersättning för spannmålens skötsel, där sådan erfordras.

§ 9.

Lagringsavgift beräknas ej för kortare tid än för en månad.

§ 10.

Inlämnaren är skyldig att inom en månad efter därom gjord tillsägelse uttaga inlämnad spannmål.

§ 11.

Det åligger föreningen att vid anfordran till inlämnaren eller hans rättsinnehavare mot upplagringsbevisets återställande och mot erläggande av oguldna lagringsavgifter utlämna det parti spannmål, som föreningen av inlämnaren emottagit, eller, där berörda parti på grund av bestämmelsen i § 5 sammanlagrats med andra hos föreningen lagrade partier, spannmål av samma beskaffenhet och till samma kvantitet som det från inlämnaren emottagna partiet. I båda fallen äger dock föreningen göra avdrag för under lagringen uppkommen lättnad på grund av intorkning eller bortdamning.

Där ej annorlunda överenskommes, har inlämnare av spannmål, som lagrats hos föreningen, att själv ansvara för att spannmålen under lagringen hålles vederbörligen brandförsäkrad. Föreningens styrelse ombesörjer dock, om ej annan order gives av inlämnaren, för inlämnarens räkning och på dennes bekostnad dylik brandförsäkring.

§ 12.

På därom gjord vederbörlig framställning utfärdar föreningen förbindelse att tillhandahålla långivare hos föreningen lagrad spannmål eller dess värde såsom pant.

Har dylik förbindelse utfärdats, skall vad i § 11 första stycket är stadgat ej äga tillämpning under tiden för förbindelsens giltighet.

Bilaga 5.

Upplagringsbevis nr.....

.....
 lagerförening m. b. p. a. har denna dag av

.....
 till förvaring i föreningens magasin (lagerhus)
 en av föreningen enligt hyreskontrakt den.....

..... i
 av förhyrd $\frac{\text{magasinslokal}}{\text{magasinsbyggnad}}$

..... i enlighet med
 nedan angivna och omstående allmänna villkor¹ emottagit:

..... (.....) kg.
 (.....) kg.
 (.....) kg.
 (.....) kg.
 (.....) kg.

Varans beskaffenhet²:

.....
 Avgift för lagringen, däri inberäknat ersättning för erforderlig skötsel,
 erlägges enligt fastställd taxa.

Föreningen förbinder sig, där ej annat följer av vad här nedan stadgas,
 att vid anfordran eller senast den till

..... eller hans rättsinnehavare mot
 återställande av detta bevis och erläggande av oguldna lagringsavgifter ut-
 lämna ovannämnda av föreningen emottagna partier spannmål (alternativt:
 spannmål till samma kvantitet och av samma beskaffenhet, som ovan angi-
 givits), dock med avdrag för uppkommen lättnad på grund av intorkning
 eller bortdamning.

Erlägges ej i rätt tid föreningen tillkommande lagringsavgift, förbehåller
 sig föreningen rätt att uttaga denna genom försäljning, på sätt föreningen

¹ Å upplagringsbeviset skola avtryckas de allmänna villkor, som gälla för lagring av spannmål hos vederbörande lagerförening.

² Beskaffenheten bör lämpligen, när så kan ske, angivas genom uppgift om spannmålets torrhets- och renhetsgrad samt vikt i kg. per hektoliter, varjämte, om särskild skada å spannmålen förefinnes, detta bör angivas.

finner lämpligt, av däremot svarande kvantitet inlagd spannmål. Skulle den inlagda spannmålen komma att försäljas för panthavares räkning, förbehåller sig föreningen rätt att ur försäljningssumman framför panthavaren uttaga vid tiden för försäljningen upplupna, oguldna lagringsavgifter.

Vid försäljning av den inlagda spannmålen bör detta bevis överlåtas å köparen samt anmälan om försäljningen göras till föreningen.

Önskar ägaren belåna den inlagda spannmålen, har han att härom göra anmälan till föreningen, som därefter till långivaren utfärdar särskild förbindelse att hålla denne godset eller dess värde tillhanda såsom pant.

..... den 192.....

..... lagerförening m. b. p. a.

.....
 (firmatecknare)

Bilaga 6.

Förbindelse att hålla hos lagerförening inlagd spannmål eller dess värde långivare tillhanda såsom pant.

..... har hos
 lagerförening m. b. p. a. anmält, att han i
 belånat följande kvantiteter spannmål, som enligt föreningens upplagringsbevis
 nr inlagts i föreningens magasin (lagerhus)
 en av föreningen enligt hyreskontrakt den

av förhyrd magasinslokal i
magasinsbyggnad
 nämligen:
 (.....) kg.
 (.....) kg.
 (.....) kg.
 (.....) kg.
 (.....) kg.

Varans beskaffenhet¹:

Med anledning härav förbinder sig föreningen att tillhandahålla
 ovanangivna spannmål eller dess värde
 såsom pant samt att vårda panten enligt lag.

Föreningen förbehåller sig att, därest föreningen tillkommande lagrings-
 avgift ej i rätt tid erlägges, uttaga denna avgift genom försäljning, på sätt
 föreningen finner lämpligt, av däremot svarande kvantitet spannmål. Skulle
 den inlagda spannmålen försäljas för panthavarens räkning, förbehåller sig
 föreningen rätt att ur försäljningssumman framför panthavaren uttaga vid
 tiden för försäljningen upplupna, oguldna lagringsavgifter.

..... den 192...

..... lagerförening m. b. p. a.

.....
 (firmatecknare)

¹ Varans beskaffenhet anges på samma sätt som i upplagringsbeviset, om ej beskaffenheten ändrats under lagringen.

Pantförskrivning.

Nr

Som pant för mina nuvarande och blivande förbindelser till
 överlämnar jag här nedan tecknade
 säkerhet; och skulle jag brista i fullgörandet av mina förbindelser till banken,
 medgiver jag banken rättighet att, på sätt dess styrelse anser lämpligt, utan
 mitt vidare hörande och utan iakttagande av i lag föreskrivna villkor,
 realisera den lämnade säkerheten till gottgörande av bankens fordringar i
 kapital och ränta samt omkostnader för pantens brandförsäkring och försälj-
 ning ävensom eventuella indrivningskostnader.

Säkerhet:

..... (.....) kg.
 (.....) kg.
 (.....) kg.
 (.....) kg.
 (.....) kg.

Varans beskaffenhet¹:

Omförmälda spannmål har enligt
 lagerförenings m. b. p. a. härvid fogade upplagringsbevis nr
 inlagts i föreningens magasin (lagerhus)
 en av föreningen enligt hyreskontrakt den
 i
 av förhyrd magasinslokal
magasinsbyggnad

och kommer särskild förbindelse att hålla berörda parti eller dess värde
 banken tillhanda såsom pant att utfärdas av föreningen.

Ifrågavarande spannmål har enligt härvid fogat, av

¹ Beskaffenheten anges på samma sätt som i upplagringsbeviset, om ej beskaffenheten ändrats
 under lagringen.

utfärdat brandförsäkringsbrev nr försäkrats mot brandskada; och äger banken, därest dylik skada å panten skulle inträffa, att uppbära på grund av brandförsäkringsbrevet utfallande ersättning samt ur denna gottgöra sig ovanangivna fordringar och omkostnader.

..... den 192...

.....
Hemvist:

På en gång närvarande vittnen:

.....
Titel eller yrke:

.....
Titel eller yrke:

Hemvist:

Hemvist:

Pantförskrivning.

Nr

Som pant för mina nuvarande och blivande förbindelser till
 lagerkreditförening m. b. p. a. över-
 lämnar jag här nedan tecknade säkerhet; och skulle jag brista i fullgörandet
 av mina förbindelser till föreningen, medgiver jag den rättighet att, på sätt
 dess styrelse anser lämpligt, utan mitt vidare hörande och utan iakttagande
 av i lag föreskrivna villkor, realisera den lämnade säkerheten till gott-
 görande av föreningens fordringar i kapital och ränta samt omkostnader för
 pantens förvaring, skötsel, brandförsäkring och försäljning ävensom eventuella
 indrivningskostnader.

Säkerhet:

..... (.....) kg.
 (.....) kg.
 (.....) kg.

Varans beskaffenhet¹:

Ovannämnda spannmål har inlagts i föreningens magasin (lagerhus)
 en av föreningen enligt hyreskontrakt

den av förhyrd magasinslokal
magasinsbyggnad
 i
 den 192...

Hemvist:

På en gång närvarande vittnen:

.....
 Titel eller yrke:

.....
 Titel eller yrke:

Hemvist:

Hemvist:

¹ Beskaffenheten bör lämpligen, när så kan ske, angivas genom uppgift om spannmålens torr-
 hets- och renhetsgrad samt vikt i kg. per hektoliter, varjämte, om särskild skada å spannmålen
 förefinnes, detta bör angivas.

Bilaga 9.

Mönsterstadgar för lagerkreditförening.

Stadgar

för

..... lagerkreditförening

med begränsad personlig ansvarighet, antagna vid konstituerande sammanträde den

Firma och ändamål m. m.

§ 1.

Föreningens firma är lagerkreditförening m. b. p. a.

§ 2.

Föreningens verksamhetsområde utgöres av

.....

.....

§ 3.

Föreningen har till ändamål att för befordrande av jordbruket inom föreningens verksamhetsområde lagra spannmål, att lämna sina medlemmar förlagskredit mot säkerhet av spannmål, att bereda ägare till spannmål, som lagrats hos föreningen, möjlighet att belåna densamma hos annan än föreningen genom åtagande från föreningens sida att hålla spannmålen eller dess värde vederbörande långivare tillhanda såsom pant, samt att för vederbörande ägares räkning avyttra lagrad spannmål.

§ 4.

Föreningens styrelse har sitt säte i

..... socken.

§ 5.

Därest centralkassa för jordbrukskredit finnes bildad eller bildas för det län, inom vilket föreningens styrelse har sitt säte, äger föreningen för främjande av ovanangivna ändamål efter beslut å föreningssammanträde söka inträde såsom medlem av nämnda kassa.

Medlemskap och andelar.

§ 6.

Till medlem i föreningen kan ej antagas annan än i Sverige bosatt svensk undersåte, här i landet registrerad ekonomisk förening, här i landet registrerat aktiebolag, som har till ändamål att idka jordbruk, eller svensk kommun.

§ 7.

Föreningens andelar lyda å kronor.

Andel skall erläggas kontant vid inträdet

Ingen medlem får innehava mer än $\frac{1}{5}$ av samtliga andelar. Om antalet andelar genom utträde av medlemmar skulle nedgå så att någon medlem innehar mer än $\frac{1}{5}$ av samtliga andelar samt rättelse härutinnan genom inträde av nya medlemmar eller på annat sätt icke sker inom ett år efter förutnämnda medlemmars avgång, skall erforderlig reducering ske.

§ 8.

Den, som vill inträda i föreningen, skall därom till styrelsen avlämna skriftlig, egenhändigt undertecknad och bevittnad ansökan, upptagande för hur många andelar den sökande vill inträda i föreningen samt att han ikläder sig den personliga ansvarighet för föreningens förbindelser, som är angiven i föreningens stadgar.

Ansökan om inträde i föreningen prövas av styrelsen. Denna äger bestämma de grunder, som utöver vad här ovan är stadgat skola gälla för antagande såsom medlem i föreningen efter den

Avslår styrelsen inträdesansökan, kan förnyad ansökan göras till förenings-sammanträde.

Medlem, som icke fullgjort sina andelsbetalningar såsom här stadgas, äger icke deltaga i överläggningar och beslut om föreningens angelägenheter.

§ 9.

Medlem erhåller, i motbok eller på annat sätt, uppgift om inbetalda andelar.

§ 10.

Medlem är skyldig underkasta sig den uttaxering, som förenings-sammanträde kan komma att besluta till täckande av förlust å föreningens verksamhet.

Sådan uttaxering må dock icke något år i sin helhet överstiga tio procent av det belopp, varmed medlem enligt § 11 är ansvarig för föreningens förbindelser.

§ 11.

Medlem är ansvarig för föreningens förbindelser intill ett belopp av
 kronor för varje andel, varmed han ingått.

Fonder, vinstutdelning och verksamhet i allmänhet.

§ 12.

Av årsvinsten, efter avdrag av vad som åtgår till täckande av möjligen förefintlig brist från föregående år, skola minst femton procent avsättas till reservfond. Vid beräkning av det belopp, som sålunda minst skall avsättas till reservfonden, må ej från årsvinsten avdragas den andel däri, som kan hava tillerkänts styrelseledamot eller annan såsom arvode (tantiem).

Då reservfonden uppgår till ett belopp, motsvarande en tredjedel av det sammanlagda belopp, varmed medlemmarna äro ansvariga för föreningens förbindelser, erfordras icke vidare avsättning till reservfonden. Nedgår reservfonden under vad sålunda stadgats, skall avsättning till fonden ånyo vidtaga.

Till ersättande av förlust, som kan täckas genom den uttaxering, medlemmarna äro skyldiga underkasta sig för det år, under vilket förlusten uppstått, må reservfonden ej anlitas annat än i den mån den överstiger nyss angivna storlek.

§ 13.

Av årsvinsten må, i den mån den ej åtgår för avsättning till reservfonden, efter beslut å föreningssammanträde kunna till medlemmarna återgäldas belopp, som under något föregående år å dem uttaxerats till täckande av förlust.

§ 14.

Av årsvinsten, i den mån den ej, efter vad ovan sägs, skall avsättas till bildande av reservfond eller enligt medgivandet i § 13 användas till återgäldande av sådan tidigare uttaxering, som ägt rum för täckande av förlust, må föreningen kunna efter beslut å föreningssammanträde lämna medlemmarna utdelning å deras andelar med högst fem procent.

§ 15.

Föreningens verksamhet för beredande av förlagskredit åt medlemmarna kan bestå dels i utlämnande av direkta lån i mån av tillgång till därför erforderliga medel samt dels i förmedling åt medlemmar av växellån.

För erhållande av lån erfordras att inom föreningens verksamhetsområde äga eller bruka odlad jord.

Medlem, som söker lån, är pliktig att hos föreningen eller annan för föreningens räkning för lånet ställa fullgod pant, bestående av spannmål.

Dylik pant skall vara producerad å jord, som av låntagaren äges eller brukas, eller vara av låntagaren inköpt för brukande av sådan jord.

§ 16.

Förmedling av växellån sker genom diskontering av växlar, försedda med vederbörande medlems godkännande, hos den centralkassa för jordbrukskredit, till vilken föreningen är ansluten, eller, om anslutning till dylik kassa ej skett, hos annan penninginrättning.

Därest föreningen är ansluten till centralkassa, som nyss sagts, må ej åt samme medlem utan medgivande av centralkassans styrelse utlämnas lån till sammanlagt belopp, överstigande tiotusen kronor.

Närmare bestämmelser angående de låneformer, som skola komma till användning, samt i fråga om allmänna lånevillkor meddelas i den instruktion, varom i § 24 här nedan förmäles.

Inkomna låneansökningar prövas av föreningens styrelse.

§ 17.

För förmedling av växellån må föreningen kunna betinga sig viss provision.

Storleken av dylik provision bestämmes å föreningssammanträde, men må icke under några förhållanden för växlar med omloppstid icke överstigande tre månader uppgå till mer än en fjärdedels procent av växelbeloppet, däri inbegripet även den provision, som må uppbäras av centralkassa för jordbrukskredit, till vilken föreningen anslutit sig, för den växelförpliktelse kassan kan behöva ikläda sig för ändamålet.

§ 18.

I den mån föreningens egna tillgångar ej förslå för tillgodoseende av medlemmarnas lånebehov äger styrelsen i föreningens namn upptaga lån för ändamålet.

Medlems utträde och uteslutande ur föreningen samt rätt att återbekomma erlagda andelar.

§ 19.

Medlem äger att efter skriftlig uppsägning, som skall, försedd med hans egenhändiga bevittnade namnunderskrift, ingivas till styrelsen, utträda ur föreningen, dock endast vid den tid för räkenskapsavslutning, som infaller näst efter sex månader, sedan medlemmen uppsagt sig till utträde.

§ 20.

Förutom i fall, som avses i gällande lag om ekonomiska föreningar, äger styrelsen rätt att ur föreningen utesluta medlem:

- 1) när han underlåter att vederbörligen iakttaga sina stadgeenliga förpliktelser gent emot föreningen;
- 2) när han uppenbarligen vanvårdar sin jordbruksegendom eller sin ekonomi i allmänhet;
- 3) när han blivit försatt i konkurs.

Medlem, som icke åtnöjes med styrelsens beslut om hans uteslutning, äger genom anmälan till styrelsen inom fjorton dagar efter erhållen del av beslutet hänskjuta frågan till avgörande å föreningssammanträde.

Delgivning må ske genom beslutets översändande i rekommenderad försändelse, och skall denna anses hava kommit vederbörande tillhanda åtta dagar efter avsändandet.

Är föreningssammanträde utsatt att hållas inom fjorton dagar efter det anmälan, som ovan sägs, inkom till styrelsen, skall frågan företagas å det sålunda utsatta sammanträde, men eljest skall styrelsen ofördröjligen utfärda kallelse till extra sammanträde för frågans behandling.

§ 21.

Beträffande avgående medlems rätt att återfå inbetalda andelar skall den inskränkning gälla uti vad som stadgas i 15 § första stycket av lagen om ekonomiska föreningar, att sådan medlem, där ej styrelsen för särskilt fall finner undantag kunna medgivas, icke äger utom i den händelse, som avses i 44 § 2 mom. nämnda lag, återfå inbetalda andelar förr än dels han fullgjort alla sina förbindelser till föreningen, dels föreningens sammanlagda andelskapital genom tecknande av nya andelar vuxit till sådant belopp, att detsamma ej genom utbetalningen av den avgåendes andelar nedbringas under den storlek det hade vid tiden för uppsägningen eller meddelandet av styrelsens beslut om uteslutningen. Så länge andel sålunda inestår, beräknas för densamma enahanda utdelning som för andra andelar.

Sedan den avgående medlemmen fullgjort sina förbindelser till föreningen, må emellertid andel, som på grund av stadgandet i första stycket inestår, med styrelsens medgivande överlätas å annan, som äger eller vinner medlemskap.

Styrelsen m. m.

§ 22.

Föreningens angelägenheter handhas av en styrelse, bestående av tre till sju ledamöter. Dessa väljas å ordinarie föreningssammanträde för en tid av två år.

För styrelseledamöterna utses å ordinarie föreningssammanträde två suppleanter likaledes för en tid av två år.

Av de först valda styrelseledamöterna och suppleanterna avgår hälften eller vid udda antal det antal, som är närmast under hälften, efter lottnings vid slutet av första verksamhetsåret.

Avgår ledamot eller suppleant, innan tiden för hans uppdrag gått till ända, sker nytt val för den tid, som återstår för den avgångne. Val, som nu sagts, må företagas å extra föreningssammanträde.

§ 23.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Föreningens firma tecknas av de personer, som styrelsen därtill utsett, dock skall firman alltid tecknas av minst 2 personer i förening.

Samtliga styrelseledamöter skola, så vitt ske kan, kallas till sammanträde. Styrelsen är beslutför, då minst fem eller, där styrelsen består av färre antal ledamöter än sex, minst tre ledamöter äro tillstädes.

§ 24.

Styrelsen skall vid sin förvaltning av föreningens verksamhet ställa sig till noggrann efterrättelse den särskilda instruktion, som föreningssammanträde kan besluta.

Är föreningen ansluten till centralkassa för jordbrukskredit, skall styrelsen jämväl vara pliktig ställa sig de anvisningar till efterrättelse, som från centralkassan lämnas i avseende å den allmänna skötseln av föreningens rörelse och dess räkenskapsföring.

§ 25.

Har föreningen beslutat söka inträde såsom medlem av centralkassa för jordbrukskredit, äger styrelsen, där ej annorlunda stadgas i omförmälda instruktion, bestämma, med vilket antal insatser föreningen skall ingå i centralkassan.

§ 26.

Föreningens räkenskaper avslutas årligen den 31 juli. De skola vara revisorererna tillhanda senast den 30 september samma år.

Styrelsen skall samtidigt till revisorererna avlämna en av styrelseledamöterna underskriven förvaltningsberättelse över föreningens verksamhet under näst föregående räkenskapsår. Denna skall upptaga balansräkning över tillgångar och skulder samt vinst- och förlusträkning.

§ 27.

Jämte vad i förordningen angående handelsböcker och handelsräkningar är stadgat skall i avseende å upprättande av balansräkning iakttagas:

1:o) föreningens tillgångar må ej upptagas vare sig över sina verkliga värden eller till högre belopp än som motsvara kostnaderna för deras förvärvande eller anskaffande;

2:o) andra tillgångar än sådana, som äro avsedda till stadigvarande bruk för föreningen, må dock kunna upptagas till högre belopp, än som motsvara kostnaderna för deras förvärvande eller anskaffande, så framt särskilda omständigheter kunna anses lämna fog därför och dessa i förvaltningsberättelsen fullständigt angivas;

3:o) osäkra fordringar skola upptagas endast till de belopp, varmed de beräknas komma att inflyta, och värdelösa fordringar avskrivnas;

4:o) tillgångar, avsedda till stadigvarande bruk för föreningen, må ej i vidare mån, än som betingas av därå nedlagda förbättringar, upptagas till högre värde än det, vartill de varit uppförda i närmast föregående balansräkning;

5:o) de belopp, vartill andelskapitalet, reservfonden samt andra fonder uppgå, skola var för sig i balansräkningen uppföras bland skulderna;

6:o) kostnader för föreningens bildande, organisations- eller förvaltningskostnader må ej uppföras såsom tillgång.

§ 28.

Styrelsen åligger att till betryggande belopp försäkra föreningens fasta och lösa egendom mot brandskada.

Styrelsen är jämväl pliktig tillse, att gods, som lämnats såsom pant för medlemmarnas förbindelser till föreningen, hålles vederbörligen brandförsäkrat.

Revision.

§ 29.

För granskning av styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper väljer föreningen å ordinarie sammanträde inom eller utom föreningen två revisorer och två suppleanter för dem.

Suppleant inträder vid förfall för revisor i den ordning han är vald.

Revisorer och suppleanter väljas för en tid av två år. Av såväl revisorer som suppleanter avgår varje år en. Sådan avgång sker första gången efter verkställd lottning.

Är föreningen ansluten till centralkassa för jordbrukskredit, äger denna utse ytterligare en revisor att delta i ovannämnda granskning.

§ 30.

Revisorererna åligger:

- 1) att verkställa lagenlig revision och däröver avgiva berättelse; samt
- 2) att till- eller avstyrka ansvarsfrihet för styrelsen.

I övrigt skola revisorererna ställa sig till efter rättelse den instruktion, som föreningssammanträde kan besluta.

§ 31.

Revisionen skall för varje år vara verkställd och berättelse däröver avlämnad till styrelsen senast den 31 oktober.

Över av revisorererna gjorda anmärkningar åligger det styrelsen att avgiva skriftlig förklaring.

Styrelsens förvaltningsberättelse med tillhörande handlingar, revisionsberättelsen samt nyssnämnda förklaring skola hållas tillgängliga för medlemmarna minst åtta dagar före det föreningssammanträde, å vilket de skola förekomma till behandling.

Föreningssammanträden.

§ 32.

Kallelse till föreningssammanträde äger rum genom särskilda kallelsebrev, som skola vara avlämnade för befordran till allmänna posten senast fjorton dagar före sammanträdet.

§ 33. Å föreningssammanträde äger medlem en röst för varje honom tillkommande andel i föreningen, dock att ingen må utöva rösträtt för mera än en tjugondel av samtliga vid stämman representerade andelar.

Rösträtt vid föreningssammanträde må endast utövas av medlem personligen.

§ 34.

Omröstning vid föreningssammanträde sker öppet, där ej någon av närvarande medlemmar påkallar sluten omröstning, dock att omröstning om medlems uteslutning alltid skall verkställas medelst slutna sedlar.

§ 35.

Föreningens ordinarie sammanträde hålles före november månads utgång varje år.

§ 36.

Vill medlem få visst ärende hänskjutet till prövning å ordinarie sammanträde, skall han göra skriftlig anmälan därom till styrelsen före september månads utgång.

§ 37.

Vid ordinarie sammanträde skall förekomma:

- 1) uppgörande av förteckning över närvarande medlemmar;
- 2) val av ordförande vid sammanträdet;
- 3) val av justeringsmän;
- 4) styrelsens förvaltningsberättelse;
- 5) revisorerernas berättelse och den förklaring styrelsen må hava avgivit i anledning av densamma;
- 6) fastställande av balansräkning;
- 7) fråga om ansvarsfrihet för styrelsen;
- 8) fråga om användande av uppkommen vinst eller täckande av förlust, som uppstått;
- 9) val av ledamöter och suppleanter i styrelsen;
- 10) val av revisorer ävensom suppleanter för dem;
- 11) val, som påkallas av medlemskap, som föreningen må hava vunnit i centralkassa för jordbrukskredit;
- 12) styrelsens förslag och framställningar;
- 13) fråga, som av medlem väckts genom skriftlig framställning till styrelsen enligt § 36;
- 14) framställningar från centralkassan.

Intill dess ordförande blivit utsedd, föres ordet av styrelsens ordförande eller vice ordförande eller, vid förfall för dem, av den till levnadsåren äldste bland de närvarande styrelseledamöterna.

Allmänna bestämmelser.

§ 38.

Föreningen må ej bereda lån åt andra än medlemmar i föreningen.

Föreningen må icke samtidigt vara medlem av mer än en centralkassa för jordbrukskredit, och må icke, så länge den är medlem av sådan centralkassa, förskaffa sig kredit i annan kreditinrättning.

§ 39.

Upplöses föreningen, äga medlemmarna av befintligt överskott i mån av tillgång utbekomma först sina andelar och därutöver så stort belopp, som tillsammans med de utdelningar medlemmarna uppburit under den tid av de sista tio åren de varit medlemmar i föreningen motsvara fem procent årlig ränta för samma tid å inbetalda andelsbelopp.

Överskott, som därutöver må uppstå, tillfaller vederbörande centralkassa för jordbrukskredit, om föreningen vid tiden för upplösningen var ansluten till sådan kassa, men skall eljest efter beslut å föreningssammanträde användas för ändamål, avseende främjande av det mindre jordbruket i orten.

Är föreningen vid tiden för upplösningen ansluten till centralkassa, skola föreningens böcker och handlingar efter likvidationens avslutande överlämnas till centralkassan för förvaring.

§ 40.

I allt, varom ej här ovan annorledes stadgats, gäller lagen om ekonomiska föreningar.

Allmänna villkor för lån, som lagerkreditförening beviljar eller förmedlar åt sina medlemmar.

1:o) Lån, som av föreningen beviljas eller förmedlas, utlämnas mot lånesökandens revers eller av denne accepterad växel samt särskild pantförskrivning. Har panten emottagits till förvaring av annan än föreningen, skall förutom nyss angivna handlingar före lånets utlämnande till föreningen överlämnas dels upplagringsbevis av den, som sålunda emottagit panten till förvaring, dels ock särskild förbindelse av denne att hålla panten eller dess värde föreningen till handa. Formulär till pantförskrivning, upplagringsbevis och förbindelse att hålla pant eller dess värde föreningen till handa (se bilagorna 5, 6, 7 och 8) fastställas av föreningens styrelse. Förvaras

panten i $\frac{\text{lokal}}{\text{byggnad}}$, som är belägen $\frac{\text{i hus}}{\text{å fastighet}}$, som innehaves av annan än föreningen eller, om panten emottagits av tredje man för föreningens räkning, av annan än denne, skall före lånets utlämnande vederbörligt hyreskontrakt angående lokalen upprättas (se bilagan 1) samt föreningen resp. tredje mannen i övrigt iakttaga, att panten förvaras på sådant sätt, att laga panträtt däri äger rum (se bilagan 2).

2:o) Betalningstid för lån, som beviljas eller förmedlas av föreningen, må ej överstiga sex månader.

3:o) Å lån, som beviljats av föreningen, äger låntagaren att under lånetiden göra avbetalning och därvid utfå mot denna svarande del av panten. Sker dylik avbetalning i fall, då panten förvaras av annan än föreningen, utfärdar föreningen till denne särskilt frigivningsbevis.

4:o) Förbindelse att hålla pantsatt gods föreningen till handa återställes vid lånets slutbetalning till den, som utfärdat förbindelsen.

5:o) Räntesatserna för lån, som beviljas av föreningen, fastställas av föreningens styrelse.

6:o) För förmedling av växellån äger föreningen uppbära provision enligt grunder, som föreningen med iakttagande av föreskrifterna i föreningens stadgar bestämt.

7:o) Styrelsen bestämmer föreningens belåningspris å spannmål. Sådant belåningspris får dock ej överstiga 75 procent av gällande inhemska marknadspris å varan.

Vid belåning skall iakttagas, att pantens kvantitet beräknas 5 procent mindre än den, vartill panten vid tiden för belåningen uppgår.

8:o) Vid omsättning av lån skall, därest belåningsvärdet å panten vid tiden för omsättningen nedgått, lånet i förhållande därtill minskas.

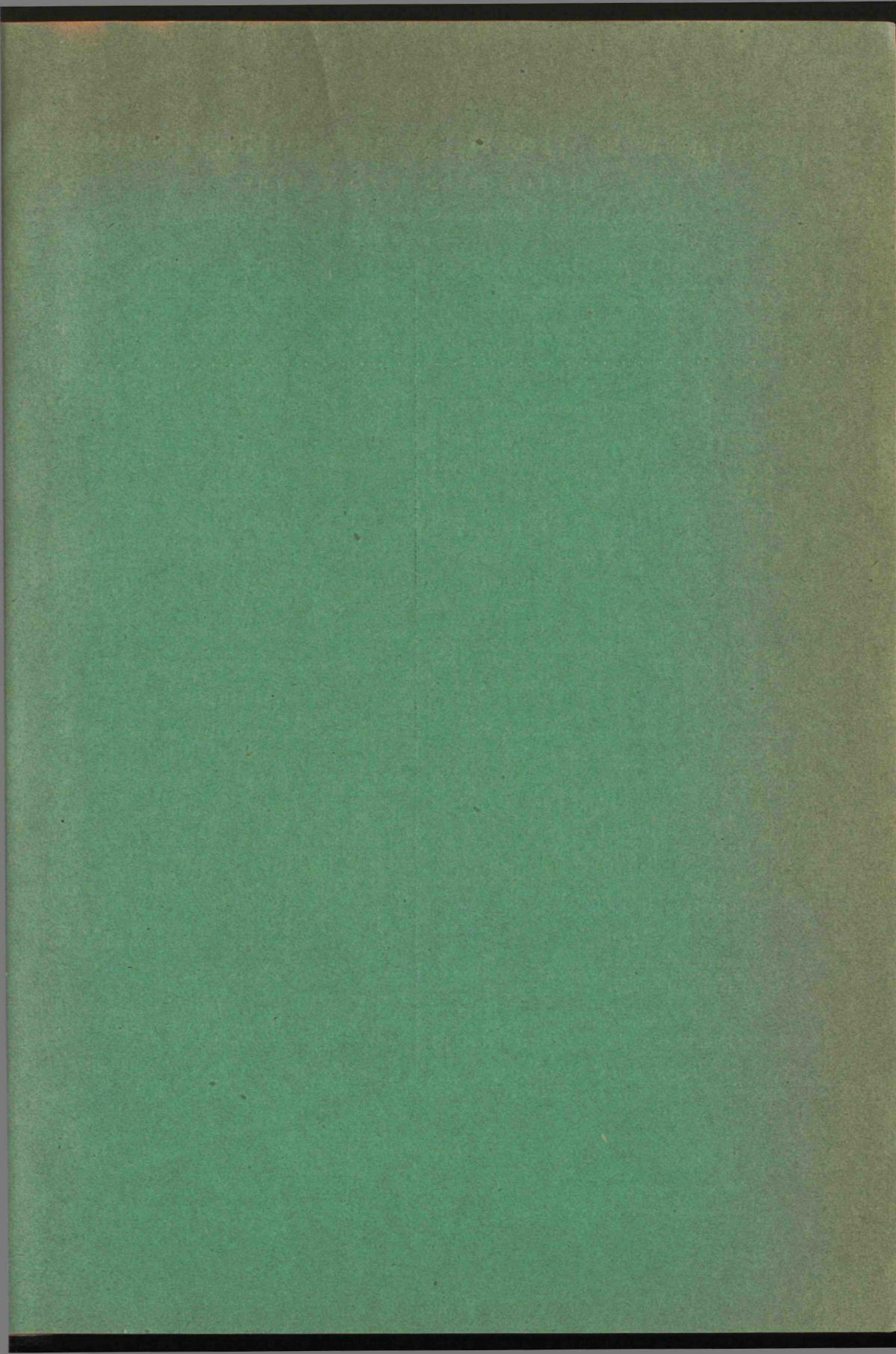
9:o) All spannmål, som hos föreningen belånas, skall till sitt fulla värde hållas brandförsäkrad antingen i inhemskt försäkringsbolag eller i utländsk försäkringsanstalt, som erhållit vederbörligt tillstånd att driva försäkringsrörelse här i riket. Dylik brandförsäkring ombesörjes, därest spannmålen förvaras hos föreningen, av denna, om ej annorlunda överenskommes, men i annat fall av låntagaren. I sistnämnda fall har låntagaren att samtidigt med övriga lånehandlingar till föreningen överlämna vederbörligt brandförsäkringsbrev.

Brandförsäkring skall gälla för en tid av minst en månad utöver lånetiden. Styrelsen åligger att tillse, att brandförsäkring hålles i gällande kraft, så länge föreningen är pantinnehavare, samt att, där så erfordras, förnyelse av brandförsäkringen verkställles. Kostnad för brandförsäkring av belånad spannmål skall låntagaren vidkännas.

Das ist die erste Seite des Buches. Die Überschrift lautet: 'Die Geschichte der Stadt...'

Die Geschichte der Stadt ist eine lange und interessante Angelegenheit. Sie beginnt im Jahr...

Im Jahr 1800 wurde die Stadt gegründet. In den folgenden Jahren...

Statens offentliga utredningar 1923

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättskipning. Fångvård.

Utredning rör. städernas domstolsväsen. [1923: 6]
Förslag till strafflag, allmänna delen, samt till lag ang. villkorlig frigivning. [1923: 9]
Betänkande och förslag rörande förvaring av förminskat tillräkneliga förbrytare m. m. [1923: 36]
Sammandrag av yttranden över stadsplanelagskommitténs samt bostadskommissionens betänkanden. [1923: 46]

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

Folkomröstningskommitténs utredningar. 3. Folkomröstningsinstitutet i den schweiziska demokratin. [1923: 10] 4. Folkomröstningsinstitutet i Nordamerikas förenta stater. [1923: 8] 5. Folkomröstningsinstitutet utanför Schweiz och Förenta staterna. [1923: 20]
Folkomröstningskommitténs betänkande ang. decisiv folkomröstning. [1923: 19]
Betänkande och förslag i fråga om kvinnors tillträde till statstjänster. 3. Kvinns behörighet att innehava prästerlig och annan kyrklig tjänst. [1923: 22]
Betänkande med förslag till lönerogering för befattningshavare i domsagorna m. m. [1923: 27]
Kommunikationsverkens lönekommitté. 5. [1923: 47]

Kommunalförvaltning.

Kommunalförfattningssakkunnigas betänkande. 4. [1923: 18]
Efterskrift till Om röstsammansräkning vid kommunala val. [1923: 38]
Om röstsammansräkning vid kommunala val. Andra upplagan. [1923: 39]

Statens och kommunernas finansväsen.

Magistraternas befriande från ansvar för kronouppbörderna m. m. [1923: 1]
Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 18. Den svenska mekaniska verkstadsindustriens utveckling intill krigsutbrottet. [1923: 31] 19. Sveriges bryggeriindustri. [1923: 32] 20. Garveriindustriens produktionsförhållanden. [1923: 33] 21. Kvalitetsfrågan hos det svenska vetet. [1923: 34] 22. Tabeller ang. industriens utveckling. [1923: 37] 23. De svenska järn- och metallmanufakturindustriernas utveckling. [1923: 44] 24. Undersökning ang. jordegendomsvärdenas utveckling i Sverige och vissa främmande länder. [1923: 45]
Förslag till tullstädga. [1923: 43]

Politi.

Förslag till lag om lösdrivares behandling. [1923: 2]
Betänkande med förslag till förordning ang. tillverkning av brännvin m. m. [1923: 28]

Socialpolitik.

Den industriella demokratiens problem. 1. [1923: 29] 2. [1923: 30]

Hälsa- och sjukvård.

Allmänt näringsväsen.

K. Elektrifieringskommitténs meddelanden. 6. [1923: 24]

Fast egendom. Jordbruk med binärningar.

Spannmålsmarknadsakkunnigas betänkande. [1923: 3]
Betänkande ang. det ecklesiastika arrendeväsendet. [1923: 12]
Inventering av odlingsjord längs Inlandsbanan. [1923: 25]
Jordkommissionens betänkande. 6. [1923: 40]
Lagerhus- och kylhuskommitténs betänkande. 2. [1923: 42]
Anvisningar rörande vissa åtgärder för ökad spannmålsbeläning [1923: 43]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Industri.

Handel och sjöfart.

Kommunikationsväsen.

Statens ställning till järnvägarna i främmande länder. [1923: 7]
Utredning rörande Strömholms kanal. [1923: 11]
Vägkommissionens betänkanden. 4. [1923: 13]
Förslag till avtal rör. Stockholms bangårdsfråga. [1923: 14]
Betänkande ang. Stockholms förortsbanefråga. [1923: 21]

Bank-, kredit- och penningväsen.

Försäkringsväsen.

Kyrkoviäsen. Undervisningsväsen. Andlig odling i övrigt.

Betänkande med förslag till lag om församlingsstyrelse m. m. [1923: 4]
Skolkommisionens betänkande. 5. Organisatoriska och ekonomiska utredningar. [1923: 5] 6. Om rätt för elever, utexaminerade från statens högre lärarinneseminarium, att vinna inträde vid universitet och där avlägga examen samt om folkskollärares fortbildning i vetenskapligt avseende. [1923: 41]
Förslag till ändringar i jordfästningslagen m. m. [1923: 23]
1921 års pensionskommitténs betänkande 2 ang. beredande av förbättrad pensionering från prästerskapets änke- och pupillkassa m. m. [1923: 26]
Samorganisation av riksdagsbiblioteket och den centrala statsförvaltningen i bok- och biblioteksavseende. [1923: 35]

Försvarsväsen.

Försvarsrevisionens betänkande. 3. Del 1. Inledande avdelning. luftförsvaret. [1923: 15] Del 2. Sjöförsvaret, sammanfattning av revisionens förslag, särskilda yttranden. [1923: 16] Del 3. Bilagor. [1923: 17]

Utrikes ärenden. Internationell rätt.